

NÉPLAP

Tíz oldal — Ára 50 fillér

Szendró Mária operabékesnő
ma este fellép az MSZMT
hangversenyén a Bikában

DVSC—Elektromos 2:2

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM. 231. SZÁM

VILÁG PROLETARJAI EGYESÜLJEI

1947 OKTÓBER 12. VASARNAP

Hétfőn délután 4 órakor az Arany Bika nagytermében nyilvános pártnap. Előadó: Dr. Orbán László

Lesz-e háború?

(R. L.) Mindennapi jelenség, hogy ismerősök és ismeretlenek ezzel a kérdéssel fordulnak hozzánk. A békés munkára, teremtő nyugalomra vágyó dolgozó kisemberek riadtan nézik a világpolitika erőinek mérkőzését. Alig néhány esztendővel a háborús pusztítás, tömeggyilkosság után újból hallják a féktelen uszítást, kardcsörtetést, rétegve emlékeznek vissza a bombázás, a front borzalmaira, a családtagok halálára a szörnyű kinokra. Európa sokat szenvedett népeit háborús aggodalom fogta el, sőt ami ennél rosszabb: a háború kikerülhetetlenségének hite.

Válaszoljunk a kérdésre. Először is elvileg lássunk tisztán. A háború nem szükségszerű jelenség, nem a természeti erők ránk kényszerített csapása, mint tegyük fel az egész Európát sújtó aszály. Társadalmi jelenség, egyedül az emberek műlik, hogy legyen, vagy ne legyen. Jól tudjuk, hogy amíg a társadalmi munka gyümölcsét kisajátító kapitalizmus bárhol is uralmon van, addig minden biztonságban az emberiség, addig a háború lehetősége fennáll. Különösen fenyeget akkor, amikor oly hatalmas, világháborúkban megzavargodott, technikailag fejlett tökeosztály áll a békeellenes tábor élén, mint amilyen az amerikai. De az általa kívánt, minden eddig felülmúló pusztulást hozó új világháborút az emberiség erőies fellépésével meg lehet akadályozni. A kérdést az dönti el: melyik oldal lesz az erősebb? A békét, függetlenséget és szabadságot kívánó népműködő háborúellenes harci frontja, vagy az amerikai nagytöke által vezetett hatalom és uralkodó szűk imperialista tábor.

Sztálin, a Szovjetunió nagy vezetője egy esztendővel ezelőtt néhány amerikai újságíró kérdésére azt válaszolta: „Szigorúan ki kell mondani, hogy az új háború valószínűleg veszélyes korszak, amely jelenleg nem áll fenn”. Egy másik kérdésre pedig ezt válaszolta: „Az új háború szitót le kell leplezni és meg kell fékezni”. Az elmúlt egy esztendő eseményei, elsősorban az amerikai imperialista növekvő fenyegetése és késztülése megmutatta, hogy már nem elegendők a pacifista szölamok, az emberek passzív békevágya. Afelől, hogy az emberiség nagyrésze irítozik az újabb háborús borzalmaktól, meg lehetne háború. Le kell leplezni a háborús uszítókat! Emlékezzünk vissza az 1930-as évek, sőt még 1938-as esztendő hitleri szözataira: nem győzte eléggé hangsúlyozni, hogy békét akar és minden cselekedete ezt a szent célt szolgálja. Az emberiség ekkor újból megtanulta, hogy a békeszölamokkal való hadabandázás és a béke tényleges szolgálata között sokszor állhat

hatalan az ellentét. Ma hasonlóan vagyunk a tanú. Truman és az amerikai kormányfők nem győzik eléggé hangosítani a világbékét s közben Görögországban, Kinában, Indonéziában, mindenütt, ahová a dollár és az amerikai fegyver behatolt, tömegmészárlás, falvak, városok pusztítása folyik. Le kell leplezni a háborús uszítókat és meg kell fékezni őket! Ez volt az elsőrendű feladata a kommunista pártok varsói tanácskozáának. Az értekezlet céljának rövid összefoglalását legjobban így adhatnánk meg: a béke erőinek megszervezése világméretben.

A közelmúlt történelme megmutatta azt, hogy a világ biztonságát, nyugalomát veszélyeztető agresszorokkal szemben katasztrófához bün engedékenységet tanusítani. Hitlerrel is megpróbáltak alkudozni a tehetetlen nyugati államok, egyik országot a másik után adták fel a követelőző nácioknak. Az engedékenység gyengeséget jelent és a gyengeség csak élesíti a telhetetlen imperialista étvágyat. A támadóknak erőt kell mutatni, meg kell látniuk azt, hogy a demokrácia, az építés frontja erősebb, mint a háborút szító tábor. A varsói értekezlet nyilatkozata szerint: „A béke pártján álló erők annyira jelentősek és hatalmasak, hogy ha ezek az erők a béke védelmében szilárdak és kemények lesznek, ha állhatatosságot és hajthatatlanságot tanusítanak, akkor az agresszorok tervét teljes csőddel fogják végződni.”

A béke ügye ezen fordul meg! A háborútól való félelem és a háború elkerülhetetlenségének híját, a „minden mindegy” okatlan filozófiáját fel kell váltssa a harcra háborúellenes kiállítás. A demokrácia erőt meg kell szervezni és éppen azért, mert az imperialisták Truman-elvvel és Marshall-tervekkel, nyit imperialista politikával nemzetközi méretekben szervezik az új háborút, a béke ártórhételten frontját is nemzetközi arányokban kell kiépíteni.

Nem véletlen, hogy ebben a munkában a kommunista pártok vették át az irányító szerepet. Hiszen ők voltak azok, akik a náci hódítással szemben is a legelőkelőbbben védtek nemzetük függetlenségét, népek szabadságát. A kommunista pártok rágalmazó reakció most azzal akarja rémíteni a világot, hogy Varsóban egy új kommunista internacionale szervezése kezdődött meg. Azért teszi ezt, mert látja, hogy ennél sokkal nagyobbról van szó, arról, hogy a nemzeteket, a népek milliói és tömegeit vezető kommunista pártok nemzetközileg is feladták az elkülönülés szektaszéri politikáját s ahogy egy-egy országban belül baráti szövetségre lépnek minden demokratikus csoporttal, párttal, szervezetekkel együttműködve

Hétfőre 100 vagon fát ígért a városnak az erdőigazgatóság

A MOSzK szerint 50 vagon fa útban van Debrecen felé

A közellátási bizottság szombati ülésén Kántor László, a közellátási ügyosztály vezetője előadta, hogy a város részére 1440 vagon fa kiutalását engedélyezték. Amikor a MALLERD-től és a MOSzK-tól a város árajánlatot kért, úgy állapodtak meg, hogy

a MOSzK 440 vagon külföldi fa szállítást vállalja, a MALLERD pedig a Draskovits és Tolnai cégnél készített 1000 vagonot.

Az Anyag- és Árhivatalnál a közelmúltban fennjárt a cég képviselője, ahol azt az információt kapták, hogy a kintinás erdő részén 250 vagonot a debreceni erdőigazgatóságtól megkapják.

A város árt az erdőigazgatósághoz, amely közölte, hogy fa

rendelkezésre nem áll, csak az újonnan kitermelt fából fognak tudni a városnak szállítani. Kántor László a város megbízásából végigutazott a guthi vasút mentén s megállapította, hogy ott 2700 ürméter fa van, a savoguthi rakárban pedig 300 ürméter.

Az erdőigazgatóság álláspontja ezzel kapcsolatban az volt, hogy ennek a fának a legnagyobb része illetményfa s a legszükségesebb felkiutalás biztosítására 300 ürmétert hajlandó biztosítani a városnak.

Az értekezleten megjelent az erdőigazgatóság képviselőjében, Benecs Pál erdőtanácsos, aki ígért, hogy 100 vagon fát biztosít a városnak s ugyanakkor hétfőn to-

vábbi tárgyalásokba bocsátkoznak, hogy a további szükséglet biztosítására is módot találjanak.

A MOSzK azt az értesítést küldte, hogy az általa ígért fa első tétel, 50 vagon útban van Debrecen felé, azonban nem 16.75, hanem 22.50 forintos áron.

Mindenesetre az a helyzet, hogy október közepén vagyunk s még az augusztusi fagyoktól sem tudta a közellátás kielégíteni. A város ezért a felelősséget nem vállalhatja, mert a maga részéről megteette a szükséges intézkedéseket. A szombati tárgyalások reményteljesen nyújtanak arra, hogy a MALLERD abbahagyva az eddigi húzavonát, hajlandó lesz a város szükségletét erejéhez mérten biztosítani.

Teljes erővel a munkásegységért!

Révai és Farkas elvtársak beszámolója a varsói értekezletről

A Sportsarnokban Budapest dolgozó népének élcsapata, a kommunista pártaktívák elől számoit be Révai József és Farkas Mihály a kilenc kommunista párt lennyelországi értekezletéről.

Révai elvtárs beszéde elején ismertette a varsói konferencia viaszhangját.

Ezután az USA imperialista terjeszkedésének bizonyítékait foglalkozt: ismertette a Truman-érv és a Marshall-terv céljait és az amerikaiak franciaországi, olaszországi, angol, görögországi, törökországi szerepét és működési irányát az UNO-ban.

Magyarországon ugyanazok reménykednek az atombombában — folytatta Révai —, akik valaha Hitler csodafegyverében bíztak. A magyar reakció azonban elfelejti, hogy az új háború hazánk végleges pusztulását jelenti, de elfelejti azt is, hogy

atombombája másoknak is lehet.

Az USA imperialista politikáját Magyarország irányában egész sor tény mutatja. Mit akar tőlünk az USA? Azt, hogy hazánk ék legyen abban a tömbben, amely a Kelet-tengertől a Fekete-tengerig húzódik, hídfeje, támaszpontja, repülőgép-anyahajója legyen Amerika terjeszkedésének. De ez nemcsak képletes. A SzEB megszűnése után amerikai gépek röpdönek Magyarországra, leszállnak magyar repülőtereken és megsértik szuverenitásunkat. Azt remélik, hogy mi ezt eltűrjük, aztán majd további lépések következhetnek.

Mi azonban nem vagyunk hajlandók ezt eltűrni.

A munkásosztály árulóival is felvesszük a harcot

A kommunista pártok értekezlete kimondta azt is — mondta ezután Révai —, hogy fel kell venni a harcot az imperialis-

nyokban is meg akarják szervezni az imperialista-ellenes, háborúellenes, hatalmas erőket.

Mi, magyarok, akik annyit szenvedtünk a hódítók gögijétől és a háború kínjaitól, örömmel szövetkezünk fel a béke és építés

rak munkásosztálybeli székértői ellen is.

Két irányzat van a szociáldemokrata mozgalomban. Nenni-

mas frontjához. Azzal a biztos tudattal tesszük ezt, hogy a népek békeakarata győzedelmeskedni fog az atompolitika, az imperializmus kardszúrta erőszakotkodása felett.

Fierlinger, a lengyel és román szociáldemokraták az egyik oldalon és a másik oldalon pedig a Saragatok, Ramadierek és Schumacherék.

Ez nem a szociáldemokraták belső ügye, mert a munkásmozgalomban, ha igazán nagy elvi kérdésekről van szó, nincsenek úgynevezett belső ügyek.

Nem lehet kitérni a válasz elől, hogy a kialakuló két irányzat közül melyikhez tartozik testvérpártunk, a magyar Szociáldemokrata Párt.

Az imperialisták elleni közös front nem egységbontás, hanem az egység megerősítése.

A kommunista pártok értekezletei láncszál jár a kommunista és szociáldemokrata egységfront folytatása és megerősítése mellett.

Révai megállapította a továbbiakban, hogy a lengyelországi értekezlet a demokratikus és hazafias erők összefogásának megerősítését, a munkásegységfront megerősítésének szükségességét hirdette. Minden demokratikus és hazafias erő összefogása azt jelenti, hogy

politikailag és gazdaságilag meg kell erősíteni hazánkat.

Gazdaságilag komoly nehézségekkel küzd a magyar demokrácia. A nyomorúságot, egy csapásra nem lehet megszüntetni, de komoly

A Marshall-tervtől boldogított Franciaország szovjet gabonát kap

Nagybritánia már nem vehet fel több kölcsönt

Jobbítását és provokáló fényűzését meg kell szüntetni. A munkások krumplics is alig van, luxusélelmiszer és mulatók tucatjában ellenben minden megszerzhető.

A gazdasági nehézségek sem alkalmasak kommunista egységfront létrehozására — mondotta beszédének befejező részében Révai. — A magyar dolgozók nagy tömegpártját nem lehet elszigetelni. A lengyelországi értekezlet határozás erélyes megfogalmazást jelent a demokratikus erők számára: szervezetten és egységesebben lehet fellépni és küzdeni a háborús uszítás ellen a békéért. A magyar kommunisták a maguk szakaszán teljesítik kötelességüket. A magyar függetlenség és a béke olyan célok, amelyeket minden becsületes magyar helyesel.

Révai József után Farkas Mihály elváltarta tartotta meg beszámolóját. Megállapította, hogy a két munkáspárti harcos szoros szövetségére ma még nagyobb szükség van, mint valaha. A munkásegység Magyarországon válságban van.

A válság oka — az, hogy testvérpártunkban szervezetten fellépnek a munkásegység jobboldali eszemenői.

Munkájuk az üzemekben egyaránt érezhető.

A Szociáldemokrata Párt politikája ma az egész magyar demokrácia életbérő ügye, sőt ennél több is: a nemzetközi imperialistaellenes front ügye. Ezért a mi feladatunk, hogy teljes erővel támogassuk az egységfront híveit testvérpártunkban.

Erősebb támogatásba kell átmenni a magyar reakció és a külföldi imperialisták pártja, a Pfeiffer-párt ellen — folytatta Farkas Mihály. — Jöndulatú ellenzék lehet a parlamentben, de népünk és szabadságunk ellen vétkesnek ha egy félpárti pártot megütnénk a magyar demokráciában.

Farkas Mihály bejelentette, hogy a kormány a kommunisták javaslatára

kegyesen állt a köztisztviselők jogaira.

Az országos támogatás vissza kell vonni — fejezte be beszédét — sőt ellenátadásba kell lépni, hogy kihaverbetelejen csapást mérjünk a nép ellenségeire.

A francia külügyminisztérium közleménye megerősítette, hogy a szovjet kormány másfél millió tonna gabonát szállít Franciaországának, ami fedezi a francia közellátás háromhavi szükségletét. Franciaország a gabonáért ipárral ellentétben rekompenzálja a Szovjetuniót, tehát az ügylet nem érinti a dollár kivételét. Így a Szovjetunió kétszeresen segít a francia dolgozókon.

Az amerikai parlamentnek azok a köldöttiségei, amelyek az európai nyomort jöttek tanulmányozni. Párizsba érkeztek. A londoni rádió washingtoni jelentése szerint Truman elnök elismert a közgazdasági hádjáratát nem indult kedvezően. Az értermek csak tessék-lássék módon tesznek eleget a felhívásnak.

Az Egyesült Nemzetek gazdasági bizottságában a Szovjetunió kiküldöttje kijelentette, hogy az Egyesült Államok kölcsönökkel kiaknázzák Nagybritánia pénzügyi nehézségeit. Ha egy nagyhatalommal így cselekszenek, nem kétséges, hogy a Marshall-terv megvalósulhat.

Azok az országok, amelyek nem voltak hajlandók a megalázó feltételeket elfogadni, nem kapnak segítséget. A Marshall-terv a béke ügyére végzetes politikai manővernek bizonyult.

Cripps brit közgazdasági miniszter kijelentette, hogy Nagybritánia már nem vehet fel több kölcsönt. Ha mostani korlátozott tartalékait felhasználja, vagy éhenhal, vagy koldulnia kell, ha csak nem állít elő olyan termékeket, amelyekkel külföldön megfélemlítő piacokon eladhat.

A mexikói KP csatlakozott a varsói nyilatkozathoz

A „Pronsa Grafica” c. es lap közlése szerint a Mexikói Kommunista Párt pénteken csatlakozott 9 kommunista párt Varsóban aláírt nyilatkozatához.

A francia Szocialista Párt hivatalos lapja, a Populaire útján — megbélyegezték Lengyelország, Magyarország, Románia, Bulgária és Jugoszlávia kommunista uralom alatt lévő kormányait.

mondani, aki a beváltó irodájába invitálta be a munkásokat és mikor onnan kijöttek már nem ugyanazok voltak, mint akik oda lémentek.

Természetesen a hadifoglyok nem törődhetnek bele az ilyen elintézésbe és szövetségükön keresztül jelentést tettek az illetékeseknek Budapésre. Kérték egyben annak a megállapítását, hogy miként számolnak 400 munkás után tíz százalékot.

Eddig ugyanis csak 22 hadifoglyot alkalmaztak a térségben.

Ha valaki azt hinné, hogy mást sem, akkor igen téved. Mert soronkívül behívták a nőket, ingatlanvagyonnal rendelkező Burai Józsefet szeptemberben, meg behívták olyant akiknek cséplőgépe van, s akiknek négy családtagja dolgozik már az üzemben.

Vannak, akik külön kitűnnek abban, hogy mindent a hadifoglyokra kennek, ha valami nincs róluk. Balla Mihály kijelentette, hogy akár mit csinálnak, úgysem maradhatnak sokáig a gyárban. Ez után végképen elkezdte a hadifoglyokat, akik azt hitték, hogy megbecsülésben lesz részükhöz. De ha a vezérek ilyenek,

a munkások nem követik őket ezen az úton. Maguk is követelik, még mielőtt a központi vizsgálatot indít, hogy járjanak végére ezeknek az önkényeskedéseknek.

és akik büntösek abban, hogy nem teszi ki a tíz százalékot a gyárban alkalmazottak száma, valamint aki azon meslekedik, hogy a már elhelyezettakat is kifizetve a gyárból, azok ellen indítsanak fegyelmet. Nem tűrhető, hogy egy állami vállalat vezetésében ne érvényesüljenek azok a demokratikus szempontok, melyeknek kiharcolásáért annyit áldozott már a magyar munkásság.

Megkezdik a búzavetőmag osztását

A Debreceni Központban három hétig vetőbúzára megérkezett a diszpozíció és már a tegnapi nap folyamán megkezdtek a vidékre is a kiutalásokat. A szétosztás során Debrecen 1000, Hajdúnánás 600, Hajdú-böszörmény 400, Nádudvar 400, Püspökladány 600, Hajdúdorog 600, Bal-mazujváros 400, Tiszacsécsge 400. Egyek 400 mázsa vetőmagjuttatást kap a közeli napokban.

Rendet kell teremteni a Dohánygyárban a hadifoglyok alkalmazása körül

A Dohánygyár az az üzem, ahol elsősorban női alkalmazottakat foglalkoztatnak. Ezek a munkások, lányok és asszonyok különösen érzékenyek a családjuk, a testvér- vagy férj távolléte. Minden vágyunk az volt, hogy legalább azok jöjjenek haza, hadifoglyokból s akkor még a mindennapi küzdelem is könnyebbé válik. Jöttek is eddig több, mint 100.000-en, akiknek kényverárból is gondoskodni kell. Rendet hozni kell, hogy az üzemeknek a létszám tíz százalékáig volt hadifoglyot kell alkalmazni.

Ugyanakkor legalább részben lehetőség nyílt arra, hogy a hazai életbe beilleszkedjenek, családjukon és magukon is segíthessenek. Nem is akad magánvállalkozás, aki nem méltányolta volna ezt az elsőrendű szociális szempontot. Kivétel csak néhány, a demokráciával szembenálló gyáros képezett.

A Dohánygyár azonban ezeket is tántorgatja. Hosszú húza-vona után hajlandóak voltak 15 hadifoglyot alkalmazni, de...

aláírtak velük egy nyilatkozatot, hogy 5 hét után fölmondás nélkül elhúzódnak. Így tehát See László, Bedő Mihály és még 13 lársuk, valamennyien többcsalados apa, a fél kifőző közepben, vehetik a hadifoglyok alatt jól megkoppint katonasapkájukat, kiléphetnek filier nélkül majd a novemberi, vagy demberi hidegbe, mert a Dohánygyár vezetőinek, sőt ami a legszomorúbb az üzemi bizottságok is közömbös a soruk.

Van rajtuk kívül másik hét, akiket nem írtak alá semmit. Azzal esetleg partitagsági könyvet írtak alá? Mert ilyen is előfordul. Talán Süttő István tudna erről egyet-mást.

100.000 forintos szörmelopás

Somogyi László Varga utca 32. szám alatti lakos feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki szörmelopás gyanúja miatt a raktárhelyiség ajtaját feltörve, 100.000 forint értékű kész és félkész szörmelopot el. A hajnali órákban fedezte fel a lopást, amikor a raktárhelyiségbe meglátta azonnal megjelent a feljelentést.

Általános iskola.
Történelem V. VII. Számtan V.
Természetrajz V. Egészségtan VII.
könyvek kaphatók

Dívatlapok
— Töltőtollak
nagy választékban

Töltőtoll javítás!
„Szabadság” könyvesbolt
Városháza épület

Rizsre
előjegyzéseket
elfogad csütörtök délig

Kontsek Géza Kft.
Kossuth-utca

Nem mi mondjuk

Hát ez mi?
„Tisztelünk minden demokratikus meggyőződést, tisztelünk mindenfajta demokráciát, de nem tartjuk szükségesnek a szexuál-demokráciát.” (Kunszery Gyula, Balogh-párti képviselő október 8-i parlamenti beszédéből.)

Vagy talán az kiabál, akinek a háza ég?

...köztudomású, hogy a párt „tisztelendő” vezére (i. e. Balogh páter) szívesen jár nem éppen feler témákat ábrázoló rajzcsokkákkal díszített falak közt lezajló mulatságokra és nem kizárólag apácákból és szerzetesekből összeválogatott bálókra.” („Népszava”, október 9.)

Polgári vélemény!

„Ez lenne hát az amerikai demokrácia, minden demokráciák között a legbűszkebb, az emberi jogok és szabadságok első kinyilatkoztatója, amely most az atom-bomba erkölcsét hirdeti meg?... az amerikai nép átvette Hitler politikai örökségét...” („Hala-dás”, október 9.)

Az egész város elszegényedett? Gazdagok nincsenek? És azok ne fizessenek?

„Az elszegényedett város nem tud munkát adni. A debreceni munkanélküliség megoldása tehát egyedül és kizárólag állami feladat.” („Debrecen” október 10.)

Vajon miért kívánják?

...amennyiben reakciós az, aki jobban szeretne szociáldemokrata belügyminisztert, akkor a Függetlenségi Párt valóban reakciós. (Moór Gyula pfeifferista szónok parlamenti beszéde október 7-én.)

Bár mások is így szegnek meg ígéreteiket!

„Egy héttel előbb készült el a Margit-híd. Ez a Gerő már megint nem tartotta meg az ígéretét.” (Magyar Nemzet”, október 11.)

A Román Szociáldemokrata Párt határozatából:

„A Román Szociáldemokrata Párt kongresszusa szükségesnek tartja a két munkáspárt egységét.

A román demokratikus rendszer megerősítéséért, a román munkáosztály történelmi feladatának teljesítéséért, a román nép érdekeiért, a Román Szociáldemokrata Pártnak szervezeti, politikai és eszmei egységet kell létesíteni a Román Kommunista Párttal.”

Fizessen elő a „Néplap”-ra!

RADIÓ,
kerékpár — varrógép

20 éve javít, zserel, vesz, elad
Soltész. Kálvin-tér 2

Abronsot
gápszij, hepen és egyéb vasanyagok szállítását gyorsan eszközölöm. Murakúzy vasúzet, Széchenyi-utca 55.

NE DOBJA EL ÖCSKA KALAPJÁT olcsón UJJAALAKITJA

KALAPIPAR
Széchenyi-utca 7. (Udvarban)

HOL SZÓRAKOZZUNK?

Honvédszenekar hangversenye

1947 október 21-én, kedden este 7-kor az Arany Bikában
Helyárak: 1, 2, 3 Ft.
Jegyvétel a Nagytriflikban

APOLLO MOZI
Debrecen előszőri
Egy férfi két öle, egy asszony egyetlen lángoló szerelme
Oweer Carson és Roland Gohmann új nagy filmje

VIGSZINHÁZ MOZI
Debrecenben előszőri az izgalmas exotikus, lebilincselő amerikai filmeknek:
Anna és a számi király
Fősz.: Irene Dunne, Rex Harrison és Linda Darnell
Előadások ma: 2. 4.15, 6.30, 8.45
hétfőn 3.30, 6, 8.30 órákor.

METEOR-MOZI
október 12—13-án vasárnap — hétfőn
A magyar filmgyártás újdonsága! — Hangulatos szerelmes, romantikus történet
szereplő Vera, Sándor János, Felsőczy Ilon, Perczy László, Rajnay Gabor

Fiu vagy lány
Irla: Zsigray Jutitana és Kaimar László
Magyar és szovjetegyes. hirodó előadások 4, 6, 8, vasárnap 2, 4, 6, és 8 órákor

CSOKONAI SZINHÁZ

Vasárnap délután 4 és este fél 8 órákor
Bérlésűsznetben **Háry János**

Hétfőn délután fél 4-kor
Ifjúsági előadásban
Hétfőn este fél 8 órákor
Munkáelőadásban **Háry János**

Palesztina határain hadgyakorlat folyik

London: A Palesztinával határos arab államok csapatai a palesztinai határ közelében hadgyakorlatot tartanak.

Az angol rádió az arab csapatmozgólásokról szóló híreket túlzottnak mondja. Tény, hogy Libanonban — hivatalos jelentés szerint — csapatátcsoporthozások vannak — az angol csapatok kivonulnának Palesztinából, nehogy a zsidók váratlan támadást intézzenek az arabok ellen.

A londoni zsidó irodában kijelentették, ha az arabok Palesztinában erőszakhoz folyamodnak, a zsidók heves ellenállásba bocsátkoznak.

Törökország költségvetésének több, mint fele hadikiadás

Az Amerikában tartózkodó török vezérkari főnök sajtófogadásán kijelentette, az amerikai segítség Törökország számára azt jelenti, hogy a 2. világháború nem oszlatta el a Törökország látohatárain gyülekező vharfellegeket, ezért Törökország kénytelen költségvetésének több mint felét katonai felszerelésekre fordítani.

ORSZÁG — VILÁG

A londoni rádió szerint meg a hónapban befejeződik a németajkú lakosság kitelepítése Lengyelország visszacszerzett nyugati tartományai-ból.

Ismeretlen egyenlet önműködés fegyverekkel türeltek a sautisgoi szovjet nagykövetségre. A szovjet nagykövetség a chilei kormánytól tiltakozást jelentett be.

A román szoc. dem. párt kongresszusa Visnicskijhez intézett táviratában elismerését és köszönetét fejezi ki a szovjet küldöttségnek eredményes munkásságáért a demokrácia és a világbéke érdekében.

Pénteken reggel végrehajtották a hrana legfelsőbb katonai bíróság határozatát 16 volt képviselőn, akiket hazagyalásért is kémkedés címén ítélték el.

Azmann, a Hitler-iffjúság volt vezetője a nürnbergi háborús bűnperек amerikai ügyésze előtt megismételte, hogy Hitler és Braun Éva öngyilkos lett. Jelenvolt a két holttest elégetésénél is.

Egy marék búzát a hadifoglyokért

A nepjoleti miniszter a „Siess, Adj, Segíts” akció keretében „Egy marék búzát a hadifoglyokért” címen országos gabonagyűjtést rendelt el a hadifoglyok megsegítése érdekében. A gyűjtés lebonyolítását az összes ifjúsági szervezeteket magába foglaló 48-as ifjúsági bizottság vállalta. A gyűjtők igazolvánnyal ellátva házfőháza fognak járni. A városi tanács ezúton kéri a város lakosságát, hogy a nagy magyar feladatot megoldásában résztvevő szerveket adományaikkal támogatni sziveskedjék.

NANASSY
RADIO-VILÁMOSSÁG
Piac-u. 87
Új gyári rádiók, kerékpárok részletre
SZERELES-JAVÍTÁS

Jelentős előrehaladás a pártközi értekezleten

A koalíciós pártok vezetői szombati délelben Dinnyés Lajos miniszterelnök elnökletével értekezletet tartottak. Az értekezlet-ről a következő jelentést adták ki:

A négy koalíciós pár szombaton folytatta a megkezdett pártközi megbeszéléseket. A pártközi értekezlet véglegesen megállapodott kormányprogram szövegében a lényeges előrehaladást feltételez államtitkárok számának csökkentésére irányuló törekvés megvalósításában, valamint a főispáni állások új elosztása betöltése tekintetében. A pártközi értekezlet a jövő héten folytatják.

A VALASZTÁSI BÍRÓSÁG OKT. 20-AN UL ÖSSZE

A választási bíróság október 20-án tüzte ki a választások eredményeit ellen a pártok részéről benyújtott első petíciós tárgyalást. A koalíciós

pártok által a Pfeiffer-párt ellen benyújtott panaszokat fogják tárgyalni.

Lapérteljesések szerint a koalíciós pártok álláspontja az, hogy egész csekély kivétellel megszüntetik a külön városi törvényhatóságok főispánosságait. Valószínűleg csak Szegegd város törvényhatóságának lesz külön főispánja. A szombati pártközi értekezlet egyik legfontosabb tárgysorozati pontja volt a miniszterelnökségi államtitkárság betöltése és a miniszterelnökség politikai államtitkárság betöltése. A miniszterelnökség politikai államtitkára, Pele László kisgazdapárti képviselő, a jövőteli hivatal elnöke és mellette mint ugyancsak politikai államtitkár, Négrádi Sándor kommunista képviselő kerül a miniszterelnökségre. Az ő kinevezését a közeljövőben megtörténik.

Meg kell érteni a közös hangokat

Nagy munkát végez a szovjet-magyar kapcsolatok kiépítésében a debreceni MSzMT

Két nemzet, két nép igazi együttműködését végső fokon az dönti el, hogy becsülik-e egymást. A gazdasági és politikai szerződéssek, a földrajzi adottságok szűkegős előfeltételek, de igazi együttműködés csak akkor jön létre, ha a két nép ismeri egymás életformáit, kultúráját és törekvéseit.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tüzte ki maga elé azt az óriási feladatot, hogy a fasiszta propagandától megvévesztett és félrevezetett magyar néppel megismertesse a Szovjetuniót. A társaság két éves munkája azt mutatja, hogy ez a feladat nem olyan könnyű. Az előítéletek nagy tömegét kellett ledönteni először, melyek a magyar nép lelkében éltek. Ebben a munkában nagy segítséget nyújtott maga a Szovjetunió. A győzők közül egyedül a Szovjetunió volt az, amely a világpolitikai élet minden fórumán, nemzetközi konferenciákon, béketárgyaláson Magyarország függetlensége és becsületes demokráciájának fejlődésének érdekeiért harcolt. A magyar nép nagy tömegei látták és megértették ezt, úgy, hogy az előítéletek nagyrésze szétfoszlott. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság arra törekszik, hogy lejátszódó politikai és gazdasági kérdéseken túl megismertesse a magyar néppel a Szovjetunió kultúráját, művészetét, tudományos életét, bemutassa a magyar népek a szovjet polgárt, akit vagy egyáltalán nem, vagy pedig tévesen ismert. Tizenkét szakosztály működik a Társaság keretében, irányítói a legkiválóbb szakemberek, orvosok, ügyvédek, tanárok, politikusok és szakmunkások. Számtalan előadást, hangversenyt és filmbemutatót tartottak, melyeken keresztül a közönség közelebb jutott a szovjet életformák megismeréséhez. A nyelvtanfolyamok is azt a célt szolgálják, ezeket ebben az évben több, mint 100 hallgató látogatja. A kezdők és haladók részére tartott esti nyelvtanórákon együtt látjuk a társadalom különböző rétegeit. A törvényszéki bíró, a kitűtőfiú, egyetemi hallgató és iparos tanonc különböző helyekről kiin-

dulva, de egy úton halad: megtanulni az orosz nyelvet és megismerni, megbecsülni a Szovjetuniót.

Demeter Istvánné, a társaság titkárnője megmutatja a Vöröshadsereg-úttján lévő társasági helyiséget. Az olvasóteremben orosz hetilapok és folyóiratok, melyek a Társaság tagjainak rendelkezésére állanak. A könyvespolokon a klasszikus és mai orosz irodalmi művei mellett ott látjuk a Társaság kiadásában megjelenő füzeteket és a magyar irodalom orosz vonatkozású darabjait. Demeter Istvánné elmeséli, hogy ezen a héten nagyon sok munkájuk volt, mert a vasárnapi előadások előkészítésén sokat fáradoztak. Nagy sikert remélnek, tekintve, hogy a műsorszámokat különös gonddal válogatták össze.

Eltávozóban egy szobán meglátunk keresztül, ahol dr. Bihari József orosz nyelvórárt ad kezdők részére. A nyelvtani rész jól megy — mondja — csak a kiejtés egy kicsit nehéz.

Szaklatlan a kiejtés — gondoljuk. De nekünk, magyaroknak különösebb nehézséget nem okozhat, mert oroszul sok közös hangunk van, mint pl. gy, ny, ty, stb. Meg kell találni, meg kell érteni a közös hangokat és akkor — a kiejtés is menni fog.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság ünnepi műsora: 1. Magyar-szovjet himnusz. Játsza a vagongyári zenekar. 2. Megnyitó: Elmondja: dr. Juhász Géza egyetemi ny. r. tanár. 3. A VI. Cserkészkerület regőcsoportjának ének- és táncszámai. 4. P. Körössi Anni énekszámai. 5. Az egyszerű királyi kenyere Mesejáték, előadják a VI. Cserkészkerület regősei. 6. Szanyi Miklós orosz népi tánc. 7. Kodály Zoltán biciniák. Vere ss Sándor: Hegyek, völgyek. Énekl az Énekoktatási Szaktanfolyam kara. Vezényel Orosz István. 8. A Fazekas Mihály állami gimnázium regőcsoportjának magyar népi táncai. 9. Nijnsky Tamara és Szakács Miklós: orosz költők Magyarokról és magyar költők oroszokrol. 10. Orosz népdalok. Énekl az Énekoktatási Szaktanfolyam kara. Vezényel Orosz István. 11. Kardtánc. Táncolják: Kiss József és Kiss Erzsébet. 12. Sosztakovics-Szalmás: A munka dicsőrete. Énekl a Pedagógusok Kamarakórusa. Vezényel: Orosz István.

A T. Közgyűlés

Szaklatlanul sánán zajlott le a pénteki városi közgyűlés. Amikor a költségvetés megszavazására került a sor 60 városatyá tartózkodott a díszteremben. A szavazás egyhangú volt, 60 „igen” hangzott el.

Napokkal előbb köztudomású volt már, hogy a Magyar Kommunista Párt városi frakciójának irányelvei alapján a városi tanács igyekszik lefaragni a 4 millió 737 ezerforintos költségvetési hiányból. Az igyekezet sikerült, a végleges deficit közel egymillió kétszázezer forinttal kevesebb.

Az MKP szónoka, Balogh Elemér hatalmas beszédében kitért a városvezetés és a költségvetés minden hibájára. Nagy figyelemmel hallgatta mindenki a pontos, részletes és szakszerű bírálatokat. A város háztartásának jelentéktelenebb összegű államsegélyre való mennél erősebb megalapozása mellett legelsőrendű szempont az állam háztartásának kímélése, hogy az államkasszából minél kisebb összeg vonassék el a 3 éves terv megvalósítására szolgáló fedezetből — mondotta beszéde végén, melyet pártkülönbösg nélkül megtapsolt a közgyűlés.

Dr. Erdős Imre a szeszfogyasztási adó magas értékét kifogásolja. „16 liter fogyasztás esik fejénként minden debreceni lakosra évenként, a csecsemőket is bele-

számva” — mondta. Gyorsan kiszámítottuk: naponta 0.4 deci. Bizonyára többen akadtak a teremben, akik ezt nem tartották olyan túlzott mennyiségnek.

Rényi Andor, a Kisgazdapárt szónoka élesen támadta a költségvetés egyes pontjait. Csak éppen egy kis tévedést követett el. „El-nézett egy nullát” — jegyezte meg a polgármester találatán, amikor Nagy Zsolt tanácsnok felvilágosította Rényit arról, hogy a városi üzemek nem 270.000, hanem kétmillió bevételet jelentettek. Rényi Andor akkor — véletlenül — éppen nem tartózkodott a teremben.

Leitner Jenő szeretné, ha a bankbetétek szaporodnának. „Önkéntelenül is a jó IV. Henrik király jut eszembe — mondja Ménes János — aki azt szerette volna, ha minden parasztnak tyúk főnek a fazekában, — csak éppen a tyúkról felejtett el gondoskodni. Az a baj, hogy arról az oldalról, ahonnan várni lehetne a bankbetéteket, süket fülekre talált Leitner Jenő ohaja.” Az MKP lelkesen megtapsolja ezt a mondatot. Köztük akad olyan, aki nem akarja bankbetétként kamatoztatni a pénzt.

A szavazásnál csodálatosképpen egyetlen nem sem hangzott el. Igaz, hogy Kardos Sándor nem jelent meg a közgyűlésen...

(— ap —)

Részletre is kapható
Földes Sándornál
Piac-utca 9
Mindég a legnagyobb választékban
12 havi részletre is
Mayer Emil
Kossuth-utca 13
Telefon: 380
Díjmentesen bemutatja,
12 havi részletre árusítja
Debrecen, Piac-u. 59
Leghosszabb részletre árusítja
Piac-utca 87 **Nanassy Lajos**
ORION Soltész
zenegépet g. mérnök — Kálvinter 2 sz.

Nem vállalja az állam a tanyai iskolák dologi fenntartását

Debrecen város a közelmúltban kérte a kultuszminisztériumot, hogy mivel képtelen a tanyai iskolák dologi kiadásait fizetni, vegye át ezt a terhet az állam.

A kultuszminisztérium most értesítette a város kulturális ügyosztályát, hogy a városi tanács kérelmével kapcsolatban nem tud kötelező ígéretet tenni, mert az összeg túl nagy. A kultusztervezés nem tudja átvenni a debreceni tanyai iskolák 200.000 forintos dologi kiadásait, mert a 7953.500 forintos évi hitelből több, mint hat és félszer tanterem fenntartásáról kell gondoskodnia. Az összes debreceni iskolák az ország iskoláinak 1,3 százalékát teszik ki, míg a 200.000 forint a hitel 2,5 százaléka is, így az nem fordítható kizárólag a debreceni tanyai iskolákra.

Ebben a döntésben ismét azt kell látnunk, hogy a minisztérium csak a rideg statisztika alapján számol s egyáltalán nem veszi tekintetbe az életadta körülményeket. Köztudomású ugyanis, hogy az iskolák sehol annyira és olyan súlyos mérvű kárt nem szenvedtek, mint Debrecenben.

Rengeteg a kerékpárlopás Debrecenben

Az ügyészség elkészítette a vádiratot Kállai Ferenc Lázár-utca 22. szám alatti lakos ellen, aki sorozatos kerékpárlopásokat követett el. Többek között Nagy Gyula autószerelőtől és Szalkai Annától is lopott kerékpárt, szétszedte és az alkatrészekből új biciklit állított össze, amit eladott a zsúbvásáron.

Egyébként a kerékpárlopások nagy méreteket öltöttek Debrecenben.

A rendőrségre naponta tömegesen érkeznek ismeretlen teljes ellen a feljelentések kerékpárlopás miatt. Pintér József ügyész szerint volt olyan nap, amikor csak öchozza 19 kerékpárlopással foglalkozó akta jött. A módszer mindig ugyanaz: szétszedik a lopott kerékpárokat és az alkatrészeket variálják, a vázat átfestik úgy, hogy a tulajdonos sem ismerheti fel.

13 millió méter textiláru készült szeptemberben

A hároméves terv szeptember havi termelési eredményei kevés kivétellel elérték a kijelölt átlagot, sőt sok esetben túl is haladtak.

A fonó- és szövőgyárak szeptemberben 11 millió méter pamut-áruat gyártottak, len-, kenderanyagból ötszáz ezer, gyapjúszövetből hétszázötvenezer, műselyemből nyolcszáz ezer métert. Az utóbbi két tételnél lényegesen felülmúlták az előirányzott tervet.

Célnából 74 tonnát, zsákból 325 ezer darabot, kesztyűből 33 ezer párat, harisnyából két és félmillió párat készítettek.

A szeptember havi cipőtermelésünk több mint tíz százalékkal túllhaladta az előírt teljesítményt. Bőrtalpú típuscipőből 330 ezret, gumitalpúból tízezeret, impórt feláras lábbeliből húszezret, mértékutáni cipőből 40 ezret és papucs-ból szintén 40 ezret állítottak elő.

Az elmúlt hónapban 700 ezer kisémbert kapott cipőtalpáldási utalványt.

Szeptemberben a múlt havihoz képest szén- és tüzfatermelésünk is jelentősen emelkedett. Szénből átlagosan napi 2835 vagont termeltek, ez a 26 munkanap alatt 73.710 vagont jelent. Kokszból 1.000 vagont a havi termelés, fával 7.388 vagont töltöttek meg.

A MASz szénbányáiban új termelési eljárásokat vezettek be, amelyekkel csökkentik a munkaidőt és fokozzák az eredményeket. A forradalmi újítás lényege az, hogy a munkában egymást felváltó csoportok a váltást közvetlenül a munkahelyen végzik és így napi 5-6 órai munkaidő veszteséget küszöbölnék ki. A nagyjelentőségű munkareform segítségével a MASz napi 9.000 vagongra akarja feljavítani termelését.

Csallt a vásári játékos

A debreceni hetipiacon Gáspár János tápiószecsői lakos szerencsejátékot rendezett bábukkal, melyeket zsinóron függő golyóval kellett eltávolítani. A közönségnek feltűnt, hogy Gáspár jobbkeze kisujjával úgy tologatta az eldöntött bábukat, hogy azok olyan számokra dőljenek, amelyekre a játékos résztvevői nem tettek. Feltűnt ez az ott szolgáló teljesítő rendőrnek is, aki Gáspárt letartóztatta és elkobozta a felszerelését, valamint 700 forintot, melyet rövid másfél óra alatt csalt ki a közönségtől. Az ügy iratai ma érkeztek a ügyészségre.

Székesfehérvárra szállítják a tárnokligeti belőrt

A napokban a debreceni rendőrség elfogta ifj. Halmi Sándor 23 éves tárnokligeti villanyserelőt. Halmi ellen a budapesti főkapitányság rádióközvetést adott ki, mert Tárnokligeten több betöréssel lopást követett el. Leleplezése után Debrecenbe szökött, itt azonban elfogták. A debreceni államügyészség átadta Halmi a székesfehérvári ügyészségnek s ott fogják felelősségre vonni.

MNDSZ

A héten a következő helyeken tartunk hónapokat:

Belvárosi csoportok délután 4 óra: dr. Juhász Géza; Geréhytelep csoportok délután 5 óra: Hajdú Rózsa; Nyulás szerda 3 óra: Pásekas József; Rákositelap kedd 3 óra: Némethi József és Hadnagy Ferenc; Korcskőtelep szerda 5 óra: Egyed Anna; Vagongyár csoportok 4 óra: Gál Lajosné; Csémik Józsefné; Teglatkert szerda 5 óra: Kuk Györgyné, Tóth Zoltán; Wolaffkőtelep szerda 5 óra: Csik Józsefné; Szabadságtelap kedd 5 óra: Fülöp Vilmosné és Gyökere Józsefné.

Az MNDSZ Vörös Hadsereg-útja 59. szám alatti helyiségében kedden délután 3 órakor ingyenes szabó-varrótanfolyam kezdődik.

Keresztelő az MNDSZ-ben. Csütörtökön délután 4 órakor a hónap keretében lesz a keresztelője az egyik asszonytárs kisfiának, Nagy Zoltáné. A holdog édesanyja az MNDSZ-t kérte fel a keresztanyaságra. Juhász Nagy Sándorné az MNDSZ városi elnöke tartja keresztvív alá a kisfiút. A bensőséges összejövetelre minden érdeklődőt szívesen lát a vezetőség. (Vörös Hadsereg-útja 59. sz.)

Teadélután az MNDSZ-ben. Jövő vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros teadélutánt rendez az MNDSZ belvárosi csoportja. A műsoron a Csokonai-színház kitűnő művészeit, a Fazekas állami gimnázium regös csoportja és az MNDSZ kultúrgárdája szerepel szavalatokkal, egyfelvonásosokkal. Műsor után tánc. Minden érdeklődőt szeretettel vár a rendezőség. Teajegyek 2 forint elővételben az MNDSZ belvárosi szervezetében (Vörös Hadsereg-útja 59. sz.) máris kaphatók. A tiszta jövedelmet az iskolaakcióra fordítják.

SZÍNHÁZ

"Háry János" a Csokonai-színházban

Kodály mesejátékának bábajos színpompás világa elevenedett meg pénteken este a Csokonai-színház színpadán; először szóltak meg színpadunkon népünk lelkébe mélybe fakadt és éppen ezért örökre színtől vünlözött dallamai. Mindennek meg és férfiasan tartózkodó színpadi mozgása, egyszerű beszéde is megfelelt a népi gyökér, de a legmagasabb zenei igényekkel felépült játékstílusának. Mert éppen a stílus körül volt a legtöbb szereplőnél a legnagyobb baj. Turcsy Gitta Őrszékére bizony már a britíre emlékeztette az elfogultban nézőt. Noha egyébként a zenei felkészültség szempontjából is igen súlyos zavarok mutatkoztak. De talán még súlyosabb stílusatlanság volt a játékban: indokolatlan nekiperdüléseiben abban a modern démonból és parasztlányból kevert felemás típusban, amelyet a szegény Őrszék alakjában élénk állított. S ilyenféle stílusatlanságok bizony bőven akadnak a többi szereplők játékában is; az volt az érzésünk, hogy Kodály mesejátékát az operett és bohózat irányába tolták el, noha az éppen a zene komolyságánál fogva egészen más játékstílust kíván. Bizonyos részletek viszont szépen sikerültek: Kúszó Gyula (Ferenc császár), Fülöp Mária (császárné), Kormos Ferenc (Napoleon), Takács Margit (Mária Lujza), Markovits Endre (Öreg Marci) és Szalma Lajos (a mániákusan rimelő intrikus báró szerepében) mindegyik megcsillogtatta tehetségét és adott egy-egy jó jelenetet, akár énekekben, akár beszédekben, vagy mozgásban.

Ismételjük: a vállalkozás minden elismerést megérdemelt és biztosítéka annak, hogy színházunk a komoly zenei művelődés szolgálatában is tud feladatokat végezni. Még egyet: színtel felháborodással figyeltük a közönségnek ú. n. tehetséges részét, mely Kodály zeneszámait végigfészegette, mintha kávéházi muzsika mellett szórakozna. Mennyivel fogékonyabb, tisztellettűbb magatartást tanúsított Kodály zenéjével szemben a karzat egyszerű közönsége, ezzel is figyelmeztelve az illetékeseket arra, hogy ez a közönség a legjobb nevelést és a legjobb produkciót érdemli meg. (P. B.)

Jó volt a rendezés színpad-technikai része: a díszletek jó illúziót keltenek és valóban megfeleltek a mesevilág hangulatának. És jó volt Hajdú Péter, minál dalias Háry János; nem nagyszerű, de erejű, de nemesebb hangját izléssel szíjaltatta meg és férfiasan tartózkodó színpadi mozgása, egyszerű beszéde is megfelelt a népi gyökér, de a legmagasabb zenei igényekkel felépült játékstílusának. Mert éppen a stílus körül volt a legtöbb szereplőnél a legnagyobb baj. Turcsy Gitta Őrszékére bizony már a britíre emlékeztette az elfogultban nézőt. Noha egyébként a zenei felkészültség szempontjából is igen súlyos zavarok mutatkoztak. De talán még súlyosabb stílusatlanság volt a játékban: indokolatlan nekiperdüléseiben abban a modern démonból és parasztlányból kevert felemás típusban, amelyet a szegény Őrszék alakjában élénk állított. S ilyenféle stílusatlanságok bizony bőven akadnak a többi szereplők játékában is; az volt az érzésünk, hogy Kodály mesejátékát az operett és bohózat irányába tolták el, noha az éppen a zene komolyságánál fogva egészen más játékstílust kíván. Bizonyos részletek viszont szépen sikerültek: Kúszó Gyula (Ferenc császár), Fülöp Mária (császárné), Kormos Ferenc (Napoleon), Takács Margit (Mária Lujza), Markovits Endre (Öreg Marci) és Szalma Lajos (a mániákusan rimelő intrikus báró szerepében) mindegyik megcsillogtatta tehetségét és adott egy-egy jó jelenetet, akár énekekben, akár beszédekben, vagy mozgásban.

Eljen az egyenlőség!

A Debrecen kulturális életében jelentős szerepet betöltő Kamaraszínház pénteken este tartotta első előadását, Eötvös József vigjátékának felújításával. A választás eszméjéig helyes, mert ha az itrodam-lom jövőt nevelő szociális értékét tekintjük, a nagy reformnemzedékben csak Eötvös fogható példaként. Eötvös József annak a liberálisizmusnak volt az utolsó hulláma Magyarországon, aminek a szabadság klasszikus emléke — a fizikokraták és Adam Smith elmélete — eleven fejlődési érték nem pedig a társadalmi reakciókendőző ideológiai rongya volt. Elég csak arra gondolni, hogy „A falu jegyzője”-ben és különösen a Dózsáról szóló regényében egyes részletekből olyan forradalmi hang kiált ki, melyhez hasonlót nem igen találunk a magyar prózaprogramjában. — más kérdés azian, hogy énjének tragikus kelettség: a forradalmi szónok-irikus és a passzív elmékedő belső ellentéte miatt hiánytalan kifejezésre csak ritkán tudott jutni. Egy nem vitás: Eötvös egyik legnagyobb forradalmi nevezője volt a magyar jövőnek s ha kissé hátrányan, de eszméi kivételök az osztálygöggöt kicsífozó „Eljen az egyenlőség!”-ben is. Persze, a vigjáték technikája, még Galamb Sándor ügyeskedésében is, naiv, — de ezt talán el lehet nézni annak a költőnek akinek gondolatai ma is vitális erejük s aki le merete írni: „A szolgának nincsenek politikárisai s a baba mélyről szólók, nem a miénk; eljött a nap, midőn hazát fogunk szerezni magunknak mi is.”

A Csokonai-színház együttese Thuróczy Gyula rendezésében becsületet törekvéssel adja a vigjátékot, bár a stílust csak páran érzik, másrészt ilyen népes személynélű darab nem való parányi színpadra. (Nem csoda, hogy a tolongásban az egyik szereplő egyszerűen bennfelejtkezett a színen). Molnár Iván jóváírás alispánja, Soffi Bertalan jóízű prókátora és Kormos Lajos síma Vilmosa ügyes figurák, a többiek inkább csak feszengtek a nem rájuk szabott habitusban. (bl)

~ ~ ~

AZ ADY TARSASAG HANGVERSENYSOROZATA

Tavalyi nagyszabású hangversenyszorozatának folytatásképpen az idei hangversenyévadban is megrendez az Ady Társaság kulturális hangversenyszorozatát. Az idei sorozatot, mely tizenöt hangversenyből áll, Debrecen város szabadművelődési felügyelője rendezés és azokon a legjobb debreceni előadókon kívül egy pár országos nevű művész is résztvesz. A sorozat első hangversenye Erdész Mihály és P. Nagy Iona Kodály-estje lesz október 12-én.

20 százalékos kedvezményt nyújtó bérletek válthatók a Városerzeneiokadályban Z. Csanak Mária tanárnőnél.

A hangversenyeket dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár, a kiváló előadó és esztétikus előadói vezetik be.

Szemüveget VOJTH látszerész
szaküzletéből KOSSUTH-U. 2. (Városháza-épület)

DIVAT férfiszövetek, férfi és női kabátanyagok nagy választékban

Hegyi posztó, selyem, bétesarú szaküzletében

DEGENFELD-TÉR 10 SZAM ALATT

Az újfélpült hotel

ASTORIA

BUDAPEST

Ujjonnan felszerelt 150 szobája minden modern komforttal teljes üzembn

Kiudlá konyhája közismert. Mécsékelt árak

A debreceniek kedvelt szállodája

Hosszú ősz lesz

VEGYEN VÁGÓ

Atlátszó Lóden Ballon Vihar és

Eső kabátot

Piac-u. 33

Széchenyi-u. sarok

Megjelentek az őszi könyvujdonságok

Irakozzon be Ön is a MODERN költőcsónányváltóba. Havi tagsdíj: 4 forint

Széchenyi-utca 3

A varsói értekezletről beszél a nyilvános pártnapon Orbán László képviselő

A helypolitikai események szervezésén összefüggnek a nemzetközi tárgyalásokkal. A világpolitika szinte kétfelé szakadt és komoly küzdelem folyik a demokrácia erői részéről a nagytőkés imperializmus ügynekeivel szemben. Ennek egyik halálraállomása a Kommunista Pártok varsói értekezlete, melyről dr. Orbán László országgyűlési képviselő,

a párt parlamenti csoportjának titkára, a Központi Vezetőség tagja fog beszámolni. Az MKP debreceni szervezete lehetőséget kíván nyújtani azoknak is, akik nem tagjai a pártnak, hogy erről az érdekes témáról személyesen szerezhessenek tájékozódást. Hétfőn délután 4 órakor nyilvános

pártnap keretében az Arany Bika nagyermeében rendezik meg a nagy érdeklődésre számot tartó előadást, melyen minden érdeklődőt szívesen látnak. Akik a nagy érdeklődés miatt a terembe nem juthatnak be, azok a Bika előtti téren hangszórón keresztül is meghallgathatják az előadást.

Mire az iparos kiöregszik...

86 éves korára semmije sincs a legidősebb debreceni csizmadiamesternek

Régi világ volt még akkor, mi-
kor Illyés János mester uram a
Hatvan-utca 1481. szám alá a
csizmadiaparra szóló jogot meg-
kapta. A kalendáriom az 1866.
esztendő tartotta számon és né-
hai való Boczkó Sámuel főkapitány
úr kanyarította alá a nevét.
Ettől kezdve látott neki a csiz-
madiamesterség önálló művelésé-
nek: előbb a nagyhirű Mészáros
Sándornál négy hosszú esztendőt
inaskodott, majd a vándorlás
éveit is letudta az Erdélyországban
töltött három teljes meg két
fertyálesztendővel. Itthol elké-
szítette a mesterművet, amit a te-
kinetes Csizmadia Társulatnak
bemutatott. Így aztán beiktatták
a 480 mester közé a legifjabbat.
Ha iparos jött, ennek, ha meg-
gazda, hát annak is csinálta a ta-
karos csizmát. Persze, alig akadt
olyan, aki nem mondta volna,
hogy a feleségének is „csinálják”
egyet. Mihály-napi vásárkor volt
az igazi keletje a csizmának, meg-
adtak érte 450-480 pengőforin-
tot is. A bört csak szemre vette a
mester akkor a timártól. Akinek
jól szeme volt, annak 10 pár csiz-
mán 5-6 pengője is jött. Így dol-
gozott Katalin-napig segédjével.
Mindig annyit a mester is, mint a
segéd. Bizony, reggel négykor
már kopogott a kalapács és este
tizig aligha volt szünetje. De
nagy dolog is volt akkor csizma-
diamesternek lenni. Temetéskor
meg különösen: mindenki meg-
nézte, mikor a társulat tagjai szép
fekete ruhában kísérték utolsó út-
jára az elköltözöttet.

Aki aztán Katalin-napig becsü-
llettel dolgozott, attól kezdve már
a kitarásból élt. Lőrinc-napi vá-
sárkor beszerezte a búzát 5.60,
vagy ha nagyon drága volt, hát
6 pengő forintért. Meg a többi
is, ami az egész esztendőre kel-
lett. A pár apróságát, egy nagy
jéce, meg kokas 80-90 krajcár-
ba került. Egy kenyér, ami majd
egy hétig elég volt három ember-
nek is, 70-80 krajcárba került a
piacon, a tehénhúért meg 32
krajcárt kértek.

— Azóta megváltozott minden
— mondja a 86 esztendő Illyés
mester. — Ma már a saját mes-
terségüket is szégyellik a csizma-
diák, mert pantallóban meg cipő-
ben járnak. Mi csak csizmában
jártunk mindig. Nemrég is, hogy
az utcán jártam csizmában, zsinó-
ros magyar nadrágban, hát rám-
szól egy úr, hogy „Nem idevalósi
a bácsi?” De bizide, még a szép-
apám is. Debreceni vagyok én
mindenképpen. Presbiter is vol-
tam hat évig és a Nagytemplom-
ba jártam minden vasárnap. Most
már csak idejárom az Árpádtérbe,
de oda is nehezen visznek a lá-
baim a háború óta. Nehéz már az
élet a magamfajta embernek.
Azért mégis hálás vagyok, hogy a

sok lámpázás után is megvan a
szememvilága.
A Nyil-utca 43. szám alatt van
a Jancsi és Juliska-meséből ide-
varázsolt apró kis házikó. Az em-
bernek az az érzése, hogy egy kis
jóakarattal még a háztetőre is rá-
könyökölhet. *Két pici ablakszem
néz csak az utcára. Szőlőlugas,
kamara és istálló is van az utva-
ron, de mintha minden miniatűrbe
késztült volna.* Mikor a küszöböt
átlépi valaki, a nyakát jól be kell
húzni, ha nem kíván közelebbi
érintkezésbe jutni a szemöldökfá-
val. Beljebb van a csizmadiamű-
hely, mely most a becsületben
megőszült, az évtizedek súlya
alatt megörnyedt, egykor neves
csizmadiamester lakosztálya. —
Ninc, aki gondoskodik róla, fe-
leségét több, mint 10 esztendeje
helyezte sírba. Egyébe nincs ennél
a kis háznál, amit még 1893-ban
vásárolt. Orvosra, patikára ment
el a nehezen keresett pénz, mert
felesége 17 éven keresztül húzta
a betegségét. A kis ház maradt
még meg és a régi szerszámok és
egy-két elnyűtt, szebb napokat lá-
tott ruhadarab. Az utcai szobában,
meg egy másikban is bérlet tart
és ez hoz valami kevés pénzt.
Ebből legalább az adó kitelik.
— Itt élem le már az életemet
a füstös vén falak között —

Örízetbevették és elbocsátották Drexlernét és a Dobosokat

A Drexler-ügyen folytatott nyomozásban tegnap váratlan fordulat következett be. Drexler László cukrász ugyanis a felesége ellen feljelentést tett azon a címen, hogy az öle 11.000 forintot lopott el. A feljelentés alapján a rendőrség örízetbevette Drexlernét, hűgát, Magyar Rózát és Dobos Józsefet. A nyomozás megállapította, hogy a pénz nincs Drexlernénél, azt még akkor, míg férjével együttélt,

kölcsönadták egy ismeri kereskedőnek. Lopás semmiképpen sem rögzíthet fenn, mivel a pénz köz-
kereset. A Dobosok magánlakás-
ési ügyében valszínűleg nem tör-
ténik további intézkedés, mivel
a Dobosok az egyik házastárs,
a feleség hívására mentek a lakásba.
A kihallgatás után Drexlernéket elbocsátották a rendőrségről.

Vizsgálat a penészes tengeri ügyében

A közellátási bizottság szombali ülésén Szendrey Sándor helyettes polgármester beszámolt a terményraktárban végrehajtott vizsgálat eredményéről. E szerint a Schäfer-féle Sárreudvari Terményraktárban az udvaron 250 mázsa, a padlason pedig 150 mázsa penészes tengeri találtak. Schäfer Sándor azzal védekezett, hogy a tűzvést alkalmazva a megfelelő berendezések elpusztították a így vált lehetővé a tengeri kezelést.
Az Országos Raktárházak Rt. debreceni közraktárában 4400 mázsa csöves tengeri volt, melynek öt százalékát penészes, romlott és

csírás. A tengeri forgatását aznap reggel kezdték el néhány emberrel. A raktár vezetője szerint a tengeri csak tárolva van náuk, nem az ő tulajdonuk és már romlott állapotban került hozzájuk.
Mindenesetre meg kell állapítani, hogy az idei szárazság rendkívül megkönnyítette a kukorica tárolását, aminek bizonyítéka az is, hogy a többi debreceni raktárban a bizottság a tengeri kifogástalan állapotban találta.
A bizottság egyébként a jegyzőkönyveket megküldte a gazdasági

Hétfőn megkezdik a törvényszéki fogház javítását

Megírjuk, hogy dr. Imecsfalvy Jenő vezető főügyész tárgyalásokat folytatott az igazságügy-minisztériumban a debreceni törvényszéki fogház renoválási munkálatainak megindításáról. Pénteken megérkezett az igazságügyminisztérium építési szakértője,

Orbán Ferenc, aki megvizsgálta az ügyet. Így az építkezések már hétfőn meg is kezdődnek a törvényszék főépületén ezenkívül építkezések indulnak még a rabgazdaság felépítésén is. Ezek a munkálatok is csökkenteni fogják a debreceni munkanélküliséget.

Nem akar fizetni a jóvátételi hivatal Debrecennek

Ismeretes, hogy a jóvátételi hivatal szerződést kötött a várossal a Hortobágy 700 nold területének bérbevételére. A szerződés már a lejáratához van közel, ennek ellenére a jóvátételi hivatal a szerződést még mindig vonakodik aláírni. Nem hajlandók megfizetni a bérlet fejében megállapított 2000 mázsa szénát, sőt mindezeig a

700 holdas bérlet után járó adót sem fizették be.
A bérletben holdanként 60 kg. búzát kellett volna fizetni a városnak, ez sem történt meg, bár holdanként 5-6 mázsa szénát kellett volna fizetni. A dolog elhárítása mindenestre igen sürgős, mert a város jelenleg ráfizet a Hortobágyra.

Kik pályáztak a Világítási Vállalat igazgatói állására?

Ismeretes, hogy a Világítási Vállalat igazgatói állására az október 4-i határidőig hat pályázat futott be.
A hat pályázó a következők: Dobos Barna Szekesfehértvári, OTI számviteli irodavezető; Merőn Dező Szombathelyi, okl. gépészmérnök, villamos vállalkozó mérnök; Somogyi Károly okl. gépészmérnök, az oroszai villamosművek vezetője; Ajföldi László Szeged, önálló vegyi iparos; Török Miklós okl. gépészmérnök, a hajdúházi villamosművek vezetője; Kenéz Endre Ujpesti, okl. gépész-

mérnök, volt honvéd mérnök, százados. A határidő lejártá után futott be Ligmann Lothár okl. gépészmérnök, váci nyug. polgári iskolai igazgató; Losinszky Tibor az ismételt visszautasítások miatt kedvet vesztve, nem adta be pályázatát.
A városi közgyűlés a pályázatok tudomásul vétele után megküldte azokat a Világítási Vállalat üzemi bizottságának álszolgáltatási céljából, majd felkérte az iparügyi minisztérium energiagazdálkodási osztályának, hogy szakvéleményt adjon.

Az MNDSz az idén is megszervezi karácsonyi iskolaakcióját

Még jó melegen süt a nap, de már egyre közelebb halljuk kopogni a téli fagyos csizmáit. A szegény ember fél a téltől. Különösen akkor, ha a pincéjében nincs fa, a gyerekeinek nincs meleg ruhája és a kamrájában vígan fultároznak az egerek; nem kell felnie, hogy a lészben kárl lesznek, vagy kirágják a szalonnáját.
A munka kormánya mindent elkövet majd, hogy ne legyenek otthonul iskolás gyerekek és mindenki munkát kaphasson, aki dolgozni akar, de addig is segíteni kell. És addig, amíg a kormány a politikai és gazdasági kérdésekkel folytatott harcában eljut odáig, hogy megszűnjen a munkanélküliség, a drágaság és az ehezest addig a társadalomnak kell összefognia, hogy a nyomorúságot, — amit a háború hozott ránk — valamiképpen enyhítsuk.
A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége a felszabadulás óta azért harcol, hogy béke legyen, hogy szűnjék meg az árdrágítás és végre valahára a dolgozó nő helyzete elvethetőbb legyen. Tudjuk mit jelent az, ha az édesanyja nem küldheti gyermekét az iskolába, mert nincs

ruhája, vagy éjszakákon át nem alszik, mert nem tudja mit főz holnap a családjának. Ezért — a tavaléhoz hasonlóan — újból nagy-szabású iskola- és karácsonyi akciót szervez. Tudjuk azt is, hogy egyesek már sokalják az adakozást, de az a véleményünk, akikhez meggyűnk néhány forinttal nem lesznek szegényebbek és a gyűjtés eredményéből minden iskolába juttathatunk egy pár ingyen tankönyvet, néhány meleg ruhát és cipőt. A Nőszövetség asszonyai pedig nem sajnálják a fáradságot: az elmúlt esztendőben közel 700 méter flanelt és 150 pár cipőt osztottunk ki karácsonykor.
Most is munkához látunk: a gyűjtővek elkészültek. Biztosak vagyunk abban, hogy Debrecen társadalma az idén is támogatja fáradozásainkat és segítségünkre lesz abban, hogy a legrászorultabbakhoz is ellátogasson a Jézuska egy-egy tankönyvvel, meleg ruhával, cipővel.
Fogadják mindenki gyűjtőinket olyan szeretettel, amilyen szorgalommal és felelősséggel tartja a MNDSz asszonyai dolgozni akarnak a szociális nyomor leküzdéséért, a magyar gyermekekért.
Németh Józsefné

Róza
NŐI DIVATHÁZ
DEBRECEN - PIAC - UTCA 16.
ALAPITVA: 1893

Debreceni propaganda külföldön

Debrecen város idegenforgalmi hivatala a Benkő László amatőr-fényképész által Debrecen nevezetességeiről készült és a hivatalnak díjmentesen rendelkezésére bocsátott fényképfelvételeket, a városnak külföldön, széleskörben való propagálása céljából megküldötte Angliába, Hollandiába, az U. S. A. államba, Californiába és Finnországra, ahol a képek díjszók szerkesztőivel levélben összeköttetést tart fenn.

Néhány nappal ezelőtt az idegenforgalmi hivatal vezetője részére Californiából érkező tartalmú levél érkezett, melyet az egykori debreceni színész, Varga Simi írt, aki a debreceni felvételeket látta. Varga Simi, — aki mellesleg költő is, — lelkesedésében az alább közölt verseket írta:

Nézem a képeket, hullanak a könyvek,
Odabaza Nektek azért mégis könyvebb,
Mert amikor elfog engemet a bánat,
Én az idegenben siratom hazámat.
Varga Simi leveleiben ígéretet tett, hogy kiterjedt ismeretségi körében igyekeznék fog Debrecennek értékes propagandát kifejteni.

Traktorjavítás hiteli

A Gazdasági Főtanács traktor tulajdonosok részére generáljavítás esetén 4.000 forintig, kisebb javítás esetén 2.000 forintig hitelt engedélyezett.

A traktorjavítási hitel lebonyolítására az Országos Szövetkezeti Hitelintézet kapott megbízást olyan módon, hogy csak az esetben folyósíthatja a hitelt, ha a traktor tulajdonosa a községi Termelési Bizottsággal igazolt és a járási állami gazdasági felügyelő által látalmazott igazolványt mutat be, illetve a szántásban önhibáján kívül nem vehetett részt.

Játékok
LEGOLCSOBBAN
A KÉSZÍTŐNÉL
Csoda játék
Csupó-ucca 19
Kétféle és negyben

Tanerőhiány, rossz iskolaépületek, kevés tankönyv és kevés tüzelő

Súlyos helyzetben várják a telet a debreceni iskolák

Az elmúlt hét elején a közigazgatási bizottság ülésén a tanfelügyelőség megbízottja beszámolt a debreceni iskolák szeptemberi állapotáról. A jelentésből megállapítható, hogy úgy a város, mint a megye iskolái nagyon szomorú helyzetben vannak és ismét keserves télnek néznek elébe.

Az egyik legsúlyosabb baj a tanítóhiány. Két debreceni tanítói iskolában: a Csusán és Nagyhegyesen szünetel a tanítás, mert a tanító beteg s a más iskolánál működő tanítók annyira túlvannak halmozva munkával, hogy a helyettesítést ellátni képtelenek. Debrecennek — a tanítói iskolákat is beleértve — 31 tanítóra lenne szükség, hogy az általános iskolai oktatás zavartalanul folyhassék. Hasonlóan szomorú a helyzet a megyében, ahol 13 iskola szünetel, tanítóhiány miatt.

8000 HELYETT — 150

A kultuszminisztériumban 5.000 tanító kérvénye van bent, akik kinevezésre várnak, azonban, noha az egész ország területén 8.000 új tanítóra és tanárra lenne szükség s így még az 5.000 kinevezés sem tenné a munkát zökkenőmentessé, októberben és novemberben mindössze 150 tanítói kinevezés van előirányozva. Többet ugyanis az államháztartás súlyos helyzete nem enged meg. Így tehát egyfelől van a tanítói hiányban iskolába nem járó ifjúság nagy tömege, másfelől több ezerre rug azoknak a pedagógusoknak a száma, akiket az állam, a fojtogató pedagógushiyány ellenére sem tud álláshoz juttatni.

PATKÁNYOK SZALADGÁLNAK A SZIKGÁTI ISKOLÁBAN

De van más baj is. A tanév megnyitása óta a tanyavilágban két új iskola nyílt meg: az Elepen és a Hadházy-kastélyban. Mindkettő szükségmegoldás. A

Hadházy-kastélyban a helyzet azért lehetetlen, mert az ablakok előtt folyosó vonul végig s így a megvilágítás egészen rossz. Ugyanakkor, amikor Nagyhegyesen szünetel a tanítás, alig fél kilométerre a jökarban lévő iskola-épülettől, a Rickl-tanyán az iskola magtárban van elhelyezve. A szikgáti iskolában olyan lehetetlen állapotok vannak, hogy a patkányok tanítás alatt ide-oda futkosnak a helyiségben. A sok szükségiskola az otthonról is nagyrészt mostoha szociális körülmények között elbocsátott gyermekek egészségére is igen káros hatással van.

A tisztí orvos a közelmúltban tett körútja során megállapította, hogy a Sámsoni-úti iskolában és a csopókerti ref. iskolában súlyos hiányok vannak. Ablakok, kályhák hiányoznak, a mellékhelyiségek kicsik és nem megfelelőek. Az iskolák gondnokai szorgalmazták már a városnál a hiányok rendezését, pénz hiányában azonban pótlásra mindössze nem kerülhetett sor. Így a két iskola teljes bizonytalanságban megy a tél felé.

HONTALAN A MIKEPÉRCSI-UTI ISKOLA

A Mikepércsi-úti iskola két osztálya hosszabb idő óta a homokkerti óvodában van elhelyezve. Most azonban a népjóléti miniszter rendeletet adott ki, hogy az óvodahelyiségeket a jövőben tanítás céljaira igénybevenni nem lehet. A Mikepércsi-úti iskolának ezt a két osztályt valahol feltételül kell helyezni. Ezt az iskolát különben időről időre fenyegeti a kiköltötés veszedelem s a végző megoldás csak a lebombázott iskolaépület újjáépítése lenne, ez azonban a közeljövőben még nem valószínű meg.

A tanyai iskolák elhelyezésénél is megoldást kell találni. A mostani szükségklakásoknál egyi-másik

helyen sokkal jobb lehetőségek is volna. Így pl. a Köszlyszegen van egy kastély, melyet csekély költséggel egészen alkalmas iskolahelyiséggé lehetne átalkotítani. A tanyai tanítók eddig is óriási munkát végeztek, sokan közülük pusztá kezükkel hozták rendbe úgy-ahogy a szükségépületeket, csodákat várn azonban tőlük segítség nélkül nem lehet.

Nagy a bizonytalanság még mindig a tankönyvkérdésben. Az új tankönyvek közül eddig mindössze három jelent meg, így a legtöbb iskolában a tanító szóbeli előadása alapján tanulnak a gyerekek. A kultuszminisztérium értesítése szerint az új tankönyvek 2 héten belül meg fognak jelenni s akkor ez a nehézség legalább elhárul.

A TÜZELŐANYAGNAK CSAK FELE VAN BIZTOSÍTVÁ

Végül, de nem utolsósorban súlyos gondokat okoz a tüzelőhiány is. Az általános iskola tüzelőszükségletét a városnak kellene ellátni. Eddig az a helyzet nagy általánosságban, hogy a tüzelőszükségletnek csak a fele van biztosítva. Ha ez a helyzet nem változik, akkor a nehézség legalább elhárul, van kilátás.

A debreceni iskolák nehéz télnek néznek eléje. A városnak meg kell tenni, ami lehetséges, de egyelőre természetesen képtelen a hajdúk megoldására. Az állannak határozott segítséget kell nyújtania, hogy legalább a minimális lehetőség megteremtés az általános iskolai oktatás zavartalan folytatására.

KEREKPAR VARRÓGÉP
alkalmazások
VILLAMOSAGI cikkek kaphatók
Varrógépet villanymotori veszek
BLEIER HATVAN-U. 2

Kardos Sándor meg a Kisgazdapárt

A pénteki városi közgyűlésen a költségvetés megszavazására a polgármester a törvény értelmében névszerinti szavazást rendelt el. Amikor a bizottsági tagok nevével felolvasták, általában feltűnt, hogy Kardos Sándor neve még mindig szerepel, mint a Független Kisgazdapárt törvényhatósági bizottsági tagja.

Kardos Sándor időközben a legcsúnyább módon cserbenhagyta pártját, anélkül, hogy kilépését bejelentette volna, jelleltséget vállalt a Baoghpárt-koalíciót vállalt a Balogh páter-korona Párt listáján, sőt a Baloghék választási gyűlésén Levey Zoltánnal és Kovács Imrével versenyezve igyekezett denunciólni a demokratikus pártokat, így saját pártját is.

Úgy látszik, ez azonban a Kisgazda Pártot egyáltalán nem zavarja.

A gépipari szükséglet bejelentése

Debrecen város tanácsa a magyar belügyminiszter 184.409—1947. III.—3. számú leiratára hivatkozással a három éves terv végrehajtásával kapcsolatban felhívja a Debrecen város területén valamennyi műhely, üzem, gyár és vállalatot hogy gépipari szükségletüket tartalmazó kimutatásukat — külön részletezve az első, a második, a harmadik tervévre — a törvényes következményekre figyelemzetéssel a város tanácsához 8 napon belül írásban terjesszék be. Részletezve vas- és acélgyártmányok, különféle fémekből, lemezek, rudak s.b. golyócsapágyak, villamos felszerelési anyagok, erőt, vífel berendezések, erőgépek, fűtési berendezések, motorker, szivattyúberendezések, országúti, vízi, vasúti járművek, szállítóberendezések, ipari berendezések, kézi szerszámok, számszámológépek, építkezéshez közz gyártmányok, háztartási és gazdasági edények műszerek, tanszerek, drótlárus, fűtőkészülékek, gázcikkek, elektromos cikkek, egészségügyi cikkek, mezőgazdasági gépek, varrógépek.

Hirdessen a Néplaphan!

Debrecen és a haladás

Írta: Varga Imre

8. Gulyás Pál: Sámán és Szilveszter

Az ellenforradalom szentesítette a fejdsontrifelpoigari kapitalizmus társadalmi, gazdasági és kulturális uralmát. Debrecen a két háború közötti időben lett igazán a marandóság városa. Ebben a társadalmi szituációban született az Adv Társaság másfél évtizedes bator küzdelmét, s ez a háttér adja meg Gulyás Pál lírájának kontúrjait. Eppen az ő példájában tükröződik tanulságosan, hogy a társadalmi helyzetnek a szubjektívumon át való tükröződése: a lírára milyen mértékben hat elhatárolólag a társadalom, és ugyanakkor ennek kölcsönhatása: a líra mint formája, a kultúra és módosítja a társadalmi képiet.

Gulyás Pál is csalódsággal indult ezzel a debreceni költészetéggel. A sárar ehetőségekkül, kisajgató életű a természet felé menekült. Oszinte és nyílt egvánlós volt, minden köztgy számarra, mindenről is oszintán beszélt. Abban a korban ilyen életűsban élni lehetetlen volt. A költő, mint Gulyás is, ha annyira utolsó eséppjéig poéta, vagy elődjéig és vámalja maradványai a költő szerepét: proféta lesz vagy forradalmár (Gulyás Atilla ezt valójában) vagy ha nem akar megakkuró lenni: monokünie kell. Csakúgy a felé kergette; hancsokkult az emberetlen természetbe. Ez a mackilés, mivel végeredményben romantikus volt, utópizával jár. Már első, „termé-

zetes” korszaka is mítikus akkádú árulja el. „Csak a fának szeretek beszélni!” — mondja 1933-ban.

A 30-as évek elején a gazdasági világválság által itt is elölréhvitt új útkeresések Gulyás Pál lírájának „megemeresedését” hozták. A fokozódó háborús előkészületek, a mozgalmak eszmei kiforratlansága, a szervezatlenség, a világágos örületekkel való félelem egyre jobban realitárák líráját, emberhez szólóvá teszik. Csakúgyához tér vissza, s rajta keresztül az emberiséghez. Összetett lélek, a jelenségek közt a mögöttesen húzódó valóságot még sem tapintja ki, nem leli meg az emberi viszonyítások igaz összefüggését. Az egyetemeséget keresi, s nem igazodik el a komponensek között. Eső mítológikus kora vizsgálja: nem valóságukban látja a viszonyokat, hanem fantomjaikban. S ennek oka, magános maradt akkor írórságát szedelt össze, lelt a jobbat mellett, mert nem lelte meg azok kezét, akik a jobb világot tudatosan vagy öntudatlanul dolgoztak.

A kívül és felülálló szellem éles tekintetével látja meg a társadalmi viszáltságokat és fonák névtásgeségeket: Rontó Pál néven egész csoportot furesaságokat, szedelt össze, magát sem kímélve, és a társadalmi és emberi viszáltságokon gúnya ostorával jokat csoport. Kínálatlan öszinte — de igaz volt. Debrecennek Csokonait hányja szemére: „miatlatok mált sző, koponyája, miatlatok lett nagybeteg, miatlatok süppedt be melle, miatlatok lett fekete a pelyve, miatlatok vált üszökké, önmaga rút kísérete”. Egy költő, akinek háta mögött senki sem állt, igaza tudatában kérde meg a miniszterelnököt:

„Mi lenne, hogyha a tárgyakból kitörnének az atomok?”

Sőt: 1936-ban rajta kívül csak a harcos mozgalmi emberek merék felelősségre vonni Magyarországot „sáfárát”:

„Hosszú a magiuk vezetnek a toronyból a föld alatt, viszik a vért a levegőben csattogó éremadarak, viszik Rómába és Berlinbe sinenek sikló motorok, kilencmillió ember vére éjjel-nappal száll és forog... gondolat-é, midőn a vak Történelem rádérpedt, kilencmillió ember véret milyen kanakba mérted el?”

A kassai bevonuláskor új zászlósnéni Kassa második trükoörjének: Szilveszternek, Petőfi forradalmár apostolának piros zászlaját! 1940 nyarán, mikor Nagy Istvánt a magyar pendörög csakka le, Gulyás Pál így kiált az Erdélybe bevonulókhöz: „Ti katonák... ássátok fel keleten az elrejtett óriást, aki a világszabadágért egy évszázada elrejt, hozzátok vissza keletről Petőfit!”

De mit ér mindez? Úgy-éppen el minden reménye, ahogy az örökletes tüzész terjed. Minden álom. Szilveszter apostolsága is reménytelen. Mi hír Erdélyben? — Erdélyben már hull a hó, alatta fekszik Petőfi, s a szakadás Bem apó. A

zászló a hó alatt van, régi zászló, régi dél... Erdélyben perog a dör. (1941 Hol volt ettől Tamási Áron, ettől a tisztánlátástól?) Bizony egy út maradt, menekülni vissza, de már minőségileg magasabb fokra: a biblia siratásának mítoszaiba.

„Nézd csak a tábornokokat: aláttuk a Sárga Ló útját, hajlítják a szent vér titkait, és mind csak egy marionett!”

9. Tovább

Gulyás Pálnál a mítosz az „izólalt én”-jébe menekült ember védekező stundisznoálása volt. Am védekezés közben néha közelösült a faji mitológiához is. Más volt ez, mint a völkisch, népi íróink jelentős hányada általanabb fajtájú. még sem menekedett meg. Gulyás Pál keze alatt érett meg Gellért Sándor, őbenne is előbukkan ennek íze. Olyan paraszti-szan, akkora hajrával és romantikával kevesen ugrottak be az irodalomba, mint ő. Izó lázadó, aki nevével nevezl már az emberi viszonylásokat, a teendőket s az utat is, — mégis nem úgy, hogy eredménye is szülelett volna. Bátor, érzékeny: „Megjelenek hébe-hóba, rongyos tehénistállóba, vagy városi főtéren, villanykörte fényében. Egy-két barát is akad. Bámuljuk az urakat, az úrnőögyek bársonyát s megátkozuk Zápolyát.” Azt is megüzeti a népnek: „haj, régi lakat, sietve tépd fel magyar önmagadat”. És 1944-ben nyíltan kimondja a szót: „körmoid közül kell vagy százezernyi hold Wasserbrunner Tibold”. A brigánszi erők partizánjában Rózea Sándor rokonát látja. „Levelebe,

Egy magányba zárt nagy szellem végső kétségbeesésének kora ez a pár háborús év, az Utolsó Igékben már a jóseffattalai Töredékek pártját írja. „Mentse meg egymást mindenki a földön!” — kiáltja az emberek felé a sámán állandó révilésben élve, mert minden érdemesnek meg kell maradnia, hiszen — s itt jellemzi korát, legtrappán sabbán: „A régi világ megfagyott és az új még nem melegült!”

nagy erdőbe mindig lesznek jó katonák, kik egy ország bukot álmát réjtetik, viszik tovább”. Tovább is megy, rejteve ízen a bizakodónak a nagy fordulat közeledtéről: „Küld a Volga enyhítő jó vizet, szoknyáiról bekönyvitó füvel”.

Ritka éleslátás volt ez, de nem egyedül, s nem is a legisotább. A válasz debreceni indulásától kezdve higgadtabb íjjak is nevedődték, akik mítosz helyett paraszok közé mentek, munkásokat, világozóttak. Al-mokról mondtak le, hogy nyugodtabb pihenést biztosítsanak a dolgozóknak. A Márciusi Front ifjairól kell szólni, akik Debrecen haladó hagyományának legkonzekvensebb képviselői voltak. Bátor lapjuk, a Tovább, hamar befutott, de a csoport megkapaszkodott Debrecenben, — s nem adta fel a harcot a kívül-belül egyre erősödő ellenséggel. A Független Ifjúság küzdelmes éveit idézzük, s a Tiszántúli harcos, még nem alkuvó első korszakát, a felkészülést, szervezkedést, a bürlönzöttek keserveit: nekülük, kiközösütek híján nehezebben szokott volna tüdönt a szabad levegőhöz.

Debre

Debrecen rendszerben nyezetett a trónfosztásban, figyelve, érthető nagy rokon hal vadhá magyar ko egyetemét remette m kolai fakultásus koll ellenforrad gyon szíve többnyire be az ors elég nyúló vét a ker lidített ala fasimussu. Az idét lizáció a engedte valamit lyik szer tal jobb jutott. El a fogadó iskolákot kiépített kapott e kurzuspo ,szegedi vol s a bizony tdsba. Bekötö Megint elindult Több. Debrecen mára a szétköltés müködő. A ho roskó leginké tudás lakóhá százála meg, nére sem amely azt le centr megib ben szín ten. ház keres a sze tendé cemm rült kérd A csán képa szas idén méss den. évb szül az deh lyá sze zó hó meg me me me

Debrecen, az örök mostohagyermek

Debrecen sohasem volt a múlt rendszerben a kormányok elkenyvezetett kedvence. Ez a város, a trónfosztó Nagytemplom árnyékában, függetlenségi tradíciókkal telve, érthetően nem talált valami nagy rokonszenvre az osztrákokkal vadházasságban élő reakciós magyar kormányzatnál. Még az egyetemét is jóformán maga teremtette meg a már három főszeres fakultással rendelkező református kollégiumból. A darutos ellenforradalmi legények sem nagyon szívték ezt a várost, mely többnyire ellenzéki többséget vitt be az ország házába. Debrecen elég nyíltan megmutatta ellenszenvét a keresztény kurzus és a szolidaritás jellegű Horthy-fasizmussal szemben.

Az időtlen és értelmetlen centralizáció a horthysta időkben nem engedte fejlődni a vidéket. De ha valamit mégis kaptak, az valamelyik szerencsésébb, a kormányzat által jobb lábon álló vidéki városnak jutott. Elsősorban Szegednek, mely a fogadalmi templomtól kezdve az iskolákon keresztül a pompásan kiépített tanyai központokig sokat kapott és sokat épült. Érthető: a kurzuspolitika egyik fellegetve, a „szegedi gondolat” szülőháza volt s a kuruc Debrecen emellett bizony nem igen jöhetett számításba.

Bekövetkezett a felszabadulás. Megint Debrecen volt az, ahonnan elindult útjára az új idő szelleme. Több, mint egy éven keresztül Debrecen jelentette az ország számára a szívet, mely lassanként szétküldte a vért az ország ismét működni kezdő ereibe.

A háború az összes magyar városok közül Debrecenét sújtotta a leginkább. Sehol annyi rom, pusztulás nem volt, mint itt; Budapest lakóházainak is lényegesen kevesebb százaléka ment tönkre vagy sérült meg, mint Debrecené. Ennek ellenére a legjobban sújtott város ma sem kapja meg azt a szerepet, amelyet méltán megérdemelt. Sőt azt látjuk, hogy a kulturális decentralizáció idejében Debrecen megint hátrébe szorult. Debrecenben volt az ország első állandó színháza, régebbi, mint Budapest. A felszabadulás után a színház szörnyű nehézségekben ment keresztül. Mégis az történt, hogy a szegedi színházat már két esztendőre államosították s Debrecennek az elmúlt nyáron sem sikerült a színház államosításának kérdését megoldani.

A nevelőképzés reformja kapcsán terbe vették négy nevelőképző főiskola létrehozását. Hosszas huzavona eredményeként az idén kettő nyílik meg közülük, természetesen a fővárosban és Szegeden. A másik kettő csak a jövő évben kerül majd sorra, ezek közül — talán megkapja Debrecen az egyiket, talán nem. Kereskedelmi főiskolát is létesítenek, pályázott rá Debrecen is, de természetesen ezúttal is a másik pályázó kapta meg. Pedig nyilvánvaló, hogy akár a kereskedelmi, akár a nevelőképző főiskola létrehozása munkaalkalmakat teremtett volna még akkor is, ha a mai helyzetben nem gondolhattunk volna új épületekben való elhelyezésre. Debrecen-

nek, melyben a legnagyobb a munkanélküliség, ez is segítséget jelentett volna.

A reakciós rendszerek mellozása érthető volt, a mostani mellőzés azonban sokkal kevésbé. Debrecen a felszabadulás után is megmutatta, hogy multbeli ellenzéki-

sége nem csökönnyös ellenzéki-kedéssé, hanem a jobboldali rendszerek iránti ellenszenvből fakadt. Megmutatta éppen a legutóbbi választásokon, amikor a koalíciós pártok elsőpró győzelmet arattak a városban s az ellenzéki pártok a szavazatok 25 százalékát sem tudták megszerezni. Különösen nagy ez az eredmény, ha meggondoljuk, hogy Szeged, amely úgy látszik,

most is kérvenc marad, Pfeifferista többséggel zárta le a választásokat.

Távol áll tőlünk, hogy irigyeljük Szegedét azokat az eredményeket melyeket a kultuskormányzat támogatásával elért. De joggal kíváncsiak vagyunk, hogy valami azért jusson néha Debrecennek is, amely legalább annyira meg is érdemli.

az új rendelő, akkor igazán magunknak fogjuk érezni, mint 1926 előtt, amikor még Munkás Pénztár volt a neve. Ha lesznek is nehézségek, mi magunk is segíteni fogunk az OTI-nak ezen változatán.

Helyi vállalkozók építsenek!

Végül megkérdeztük dr. Pék György vezérigazgatót is, aki néhány nap előtt Debrecenben tartózkodott.

— Az OTI — feleli — ma a demokratikus fejlődés útjára lépett, ellentétben a régi Horthy-rendszerrel, melyben a munkásszociálpolitika elsikkadt. Ma már nemcsak a járulékokat tudjuk fokozni, ha lassú útember is, hanem modern rendelőintézetek építésére is gondolunk, hogy a tagjaink érdekeit menél nagyobb mértékben szolgálhassuk. A debreceni színház terveit magam is átnézem és nagyon szépnek találom. Remélem, eleget tudunk tenni a kerületi választmány kívánságának is, hogy helyi vállalkozók kapják meg a munkát és haladéknélkül megkezdhessék az építkezést. Ezzel munkaalkalmat is kívánunk teremteni az annyira rászorult Debrecennek.

Az OTI új jellgét tehát most már így fogalmazhatjuk: „A dolgozók intézménye, a dolgozók érdekében.” Miután a taglétszám továbbra is emelkedő tendenciát mutat, a befizetések, emelkednek, a háború alatt kifosztott pénztár ezután egyre többet tud nyújtani a biztosítottaknak. Természetesen csak olyan demokratikus irányítás mellett, mint ami jelenleg is érvényesül. Az új debreceni rendelőintézet pedig a jelenlegi taglétszám kétszeresét is könnyűszerrel és zavarmentesen tudja majd ellátni minden vonalon.

VEG LÁSZLÓ.

Az OTI új debreceni székháza páratlan lesz a vidéken

Már az első tervében felépül a Bethlen-utcán a szakszerű orvosi kezelést és nyugodt ügyvitelt biztosító palota

„Az OTI a munkásoké” — hirdette a felírás egykor. Ma már a jelszó megváltozott: Néhány hónappal óta a mezőgazdasági dolgozóké, a többszázézes tömeg mellett pedig vidéken még a tisztviselőké is. Ezt a most uralkodó demokratikus szellem igazolja, mely — bár még vannak hiányosságok, hibák — merőben más, mint a Horthy-rendszer idején.

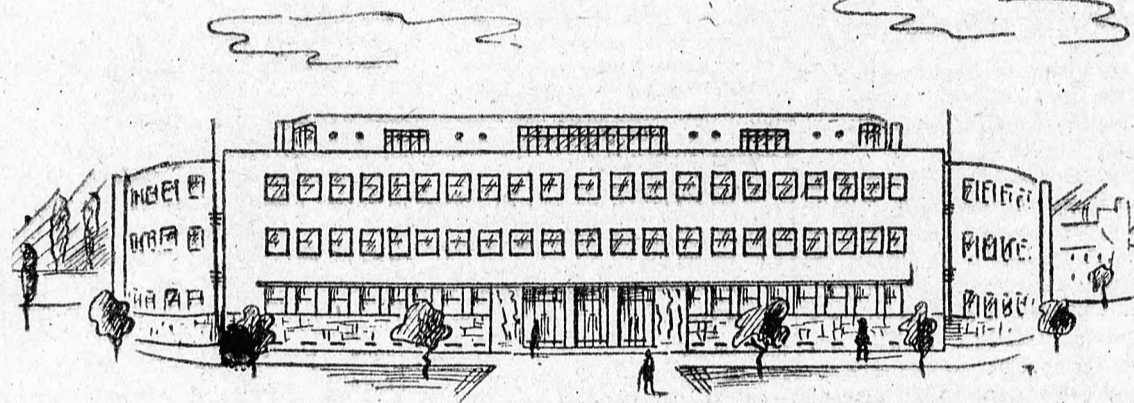
Ha lassan is, de egyre inkább

igazgató, — ami nem igen felelt meg céljának. Ezt a háború vihara tönkretette. A mai Kossuth-utcai székház sem mondható sokkal jobbna. Sötét, szűk szobák, levegőtlen, tisztán sem tartható rendelő, kis helyre összehúzótt adminisztráció teszi nehezé, hogy a betegek bizalommal forduljanak hozzánk. Az új székházban, mely a Bethlen-utca elején fog állni, minden hiányosság megszűnik. A

szakszerű orvosi kezelést biztosíthatjuk tagjainknak és a nyugodt ügyvitelt is a legteljesebben oldjuk meg.

Az orvos és a biztosított egyaránt örül az új otthonnak

— Nagyobb ambícióval fogunk dolgozni orvosaink is a jól felszerelt rendelőben — folytatja Imre

emelkedik az összeg, rokkantsági járadék, rövidül a várakozási idő a táppénzjogosultságra, rendelő és kórházak, ügyviteli színházak épülnek a befizetett járadékokból. Egyszóval a pénz visszafolyik a dolgozókhöz. Nem hozta volna a demokrácia számára örökül régi rossz híre sem, az OTI, ha annakidején nem kerül az önkormányzat Horthyék kezére, akik az intézet vagyontát elrabolták és háborús célra fordították. A hároméves kemény küzdelem, megfeszített fáradságos munka azonban már kiköszörül a régen ejtett csorbát. Az OTI levelezési régi rossz híre, ügyviteli tisztviselőnek zöme, akik között szép számban akadnak egykori munkások 3.000 orvosának túlnyomó nagyrésze a biztosítottak érdekében küzdök. Betölti hiányát, az intézet van a dolgozókért és nem fordítva.

Az első tervében elkészül az új OTI-székház

A debreceni kerületi pénztárnál is a taglétszám fél év a az ezerrel 18 ezere szökött fel. Ne-pirendre tüzték tehát a megszaporodott létszámnak megfelelően a minden igénynek megfelelő székház és rendelőintézet felállítását. S mint a demokrácia egyik szilárd talphőve, az OTI ezt a város hároméves tervének keretében kívánja megvalósítani, mégpedig a legnehezebb időszakban, az első tervében kell elkészíteni és át-költözést is végrehajtani. Így biztosít a munkavállalóknak és iparosoknak is komoly kereseti lehetőséget a kevés munkaalkalmal rendelkező Debrecenben. — A Nagyállomás közelében mindenki ismert a régi földszintes székházat — mondja Krausz

maga nemében páratlan lesz és nyugodtan mondhatom, hogy vidéki viszonylatban ilyen nincs is még. Már a külseje, modern stílusa, építészeti megoldása is kellemes benyomást kelt. Belül tágas, világos termek fogadják a betegeket, higiénikusan felszerelt rendelő lesznek a földszinten és az első emeleten, az ügyvitel pedig a másodikon. Ott lesz az igazgatói iroda és az üzemi bizottság tágas helyisége is. A tisztviselők és orvosok szabad idejüket kényelmes társalgó és olvasóteremben tölthetik a harmadik emeleten, ahol könyvtár, vendégszobák és altszili lakás is lesz. Természetesen az épületben lift fogja megkönnyíteni az emeletjárást és gőzfűtés gondoskodik a melegről. A kazánok az alagsorban lesznek elhelyezve a mosókonyhával, szellőztető berendezéssel és különböző raktárakkal együtt. Egyszóval úgy terveztük a székházat, hogy a szak-

Gábor igazgató-főorvos. Már a régi rágalmnak, amikor az OTI-órvost csak csepegni tudták, már ma sinos alapja. A legnagyobb lelkiismeretességgel dolgoznak és dolgoztak a felszabadulás óta, hogy tökéletesen megfeleljenek hivatásuknak. Ha munkájuk egyik legfontosabb előfeltétele a tágas, világos és tiszta rendelő elkészül, természetesen még többet tudnak majd produkálni.

A legfontosabb mégis a dolgozók véleménye, akik egyelőre bizony sokat álldogálnak a Kossuth-utcai rendelő szellős folyosóján, míg sor kerül a kezelésre.

— Mi lehet a véleményem? — válaszolta határozottan Balázs András kőműves. — Csak nekünk fog használni a modern rendelő. Én még csak eljövök ide, ha kelle a fellegem már húzódozik, pedig neki is orvosi kezelésre lenne szüksége. Ha a jövőre készen áll-

Ítélet a dollárügyben

Vesztegetés vádjával álltak a törvényszék Sörös-tanácsa előtt Kovács György rendőrnagy és Szabó Gábor timár. Anguszus elején Szabó és Kiss felvittek Kovácshoz a rendőrségre egy Romániából átszökött egyént, aki dollárt akart vásárolni Magyarországon. A vád szerint Kovács György a valutázót elengedte, mert az nagybösszegű pénzt adott neki. A bíróság a tanuk kihallgatása után Kovács Györgyöt 6 hónapra fogházra, Szabó Gábort pedig kéthónapi fogházra büntette. Kiss József, az ügy harmadik szereplője megszökött.

KÖNYVELÉSI SZAKIRODA
Vörösmarty-utca 24 szám
Telefon: 117.

Megérkeztek az őszi szövet ujdonságok Tiszántuli Textilház Vöröhadserög-útja 22

a tökéletes golyóstoll, amely üzembiztosan ír, egyben átíró toll is már kapható a

GO-PEN

MELIUSZ könyvkereskedésben és minden jobb szaküzletben

Ara 88 forint viszonteladónak engedmény

Ma lesz az iparosok gyűlése az Arany Bikában

A debreceni iparosok táviratban kérték Varga Istvánt, az Anyag- és Árhivatal elnökét, hogy fokozottabb mértékben biztosítsa a város szénellátását. A legutóbbi szénhiány érzékeny károkat okozott az iparosoknak és miután ez már a harmadik esztendő, amikor hasonló bajok előadódhatnak és az ipar tevékenységét megbénítják, szeretnék biztosítani látni a zavartalan termelő munka

előfeltételét, az energiaszolgáltatást. A ma délelőtti Ipek-nagygyűlésre a központi főtitkár, Gesztosi Jenő érkezik Debrecenbe és tartja meg beszámolóját az eddig végzett munkáról. Vele együtt jön Szeghalmi László titkár is, aki szintén előadást tart az aktuális iparos problémákról. A gyűlés színhelye az Arany Bika nagyterme lesz délelőtt 9 órai kezdettel.

650.000 forintot ad a kultuszminisztérium a nevelőképző főiskolára

Dr. Kovács Máté kultuszminisztériumi államtitkár levélben értesítette dr. Asztalos Sándor kulturálisminisztert, hogy a kultuszminisztérium 650.000 forintot állított be a debreceni nevelőképző főiskola létesítésére.

Bár a nevelőképző főiskola az idén már nem valósul meg Debrecenben, az építkezést és előkészítést még ebben a gazdasági évben meg lehet kezdeni, hogy a követ-

kező tanévben az előadások megkezdődhessenek. A pénzből a kultuszminisztérium 400.000 forintot építkezésre, 250.000 forintot pedig belső berendezésre enged felhasználni.

A minisztériumból november elején bizottság száll ki helyszíni szemlét tartani, hogy megállapítsák a főiskola létesítésére alkalmas helyet.

Sherlock Holmes nem halt meg, csak átöltözött

Uj utakon jár a modern nyomozás

Aki azt hiszi, hogy a detektívregények romantikáját találja, ha benyit egy rendőri nyomozó irodába, az nagyon téved. Nem fog bricsesz nadrágos Sherlock Holmeaset találni, akik pipájuk kanyargó füstjéből pillanatok alatt kiszámítják a gyilkos hollétét. Ma a gyilkos utáni hajszra a szó szoros értelmében a laboratóriumi asztalon folyik. Mikroszkópok, vérvizsgáló és ujjlenyomatfelvétel gépek helyettesítik sok bonyolult esetben az ésszerű rendőrkutyákat. A bűnügyi vegyészett halálos ellensége a gonosztevőknek, gyilkosoknak, akiknek egy eldobott cigarettavég is árulójuk lehet az új tudomány segítségével. A cigarettacsutkára tapadó nyál és az összes számbajöhető gyanúsítottak köpetének biokémiai vizsgálata néha pillanatok alatt felfeddi a gyilkos kiletét. Valóságos felfedezőket jelentenek a nyomozótechnika, amikor bevezették a fénykép után való felismerést. A fontosabb bűnözők arcképeiből összeállított albumok a rendőrség legfontosabb segédeszközeivé váltak. Egy-egy ilyen album fellapozásánál megrozzott sötét alakok, sűrű bűnös arcok tűnnek a néző szemébe s mellettük rendszerint többé-kevésbé bestiális kegyetlenséggel meggyilkolt áldozat fényképe. Nagy könnyebbséget jelentett ez a nyomozásban, de még nagyobb örömmel üdvözölték a nyomozók az újabb felfedezést: a daktíloszkópiát, vagyis az ujjlenyomatvizsgálatot. Az emberi ujjhegy barázdái egyenként változnak, számtalok szerint hatvan-négy milliórd ujj között fordulhat elő két azonos, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy teljesen kizárt dolog az egyforma ujjnyomat. A különböző ujjlenyomatokat számmal és betűkkel jelzik, úgyhogy róluk táviratilag is kellő információkat tudnak adni egymásnak a kapitányságok. Amikor tehetetlenül áll a rendőrség, a gyanúsítottak konokul tagadnak, meg-

fizethetetlen szolgálatot tesz a gyilkosság színhelyén különleges fényképezőgéppel felvett ujjlenyomat fényképe.

Elméletben a nyomozás lefolytatása nagyon egyszerűnek látszik. Gyilkosság történik a Simonfi-úton. A feleség vértócsában találja meg férjét a hálószoba padlóján. Telefonál a rendőrségre s a nyomozók kiszálltak a helyszínre, lefényképezték először a holttest helyzetét, aztán nyomozni kezdenek. Az ablak tárva-nyitva áll, a különben tiszta lakásban az ablakpárkány feltűnően piszkos. Itt-ott sár tapad rá. A detektívek megállapítják: a gyilkos az ablakon át menekült, tehát kézzel nyitotta ki az ablakot. A kiltáncos rajta van az ujjlenyomata, lefényképezik. Rövidesen kiderül, hogy nyilvántartott, országosan körözött banditáról van szó. A hajszra megindul és néhány óra alatt hurokra kerül a tettes. Mindez az ujjlenyomat lefényképezésével sikerült.

Ujabbban a tizedesetek, — különösen mióta egyre-másra lobbannak fel a tüzek, gyárakban, malmokban és műhelytelepeken — igen fontos szerepet játszanak a bűnügyben. A pyrotechnikai ismeretekben jártas detektív rendszerint néhány külső, jelentéktelennek látszó jelből meg tudja állapítani, hogy a tüzet öngyulladás, vagy gyújtogatás okozta. Döntő fontosságú ilyenkor az alibi, amivel a tüzessettel gyanúsíthatók állanak elő. A detektív feladata, hogy ki-nyomozza a helyszínen talált hamuból, megperzselt elszennesedett maradványokból, hogy ha gyújtogatóról van szó, azt milyen-módon követték el. Így sok esetben az alibi nem ér semmit, ha megállapítják, hogy a tüzet óraszerkezetes gyújtóval követték el. A tetteseknek természetesen első és legfontosabb céljuk, hogy a gyújtogatás eszköze a lángok martaléka legyen, de ez szerencsére az esetek túlnyomó százalékában nem sikerül.

A modern nyomozótechnika, új és korszerű eljárásaival nem ismer lehetetlen feladatokat. A gonosztevők nem lehetnek eléggé óvatosak, hogy a detektívek ne találjanak olyan nyomot a tett színhelyén, ami egy-kettőre nyomra vezet őket. **KISS ANTAL**

Dolgozók íjéék

VILLAMOSJÁRATOT A KEMÉNY JÁNOS-UTCAIG!

Mi, Kassa-úti és a környéken lakó dolgozók kérvényeztük a villamosjárat kibővítését, hogy csak a temetés idején járjon hosszabb útvonalon, hanem a reggeli és esti órákban is, amikor mi venni igénybe. Kérésünk mégis sikert főlekre talált, pedig nem hinnénk, hogy a Helyi Vasút ráfizetne a temetések idején amúgy is zsúfolt járatra. Ebből a bevételből még azt is pótolhatnák, ha néha esetleg kevesebb utas akadna az esti órákban. A színházi villamosjáratokhoz már hozzájárultak, de mi, dolgozók, nem érdeklünk annyit, hogy legalább a Kemény Zsigmond-utcaig járathassuk a villamosot reggel és este. Nem azt fájjaljuk, hogy színházi villamos jár, mert arra is szükség van, de azt szeretnénk, hogy a mi kérésünk is meghallgatásra találjon és rövidesen megindulna kérésünk nyomán ez a villamosjárat is. A Kassa-úti környék lakóinak nevében Béres Erzsébet Dicsőfi-utcai lakos, akinek mindennap a Bathány-utca-ba kell járni dolgozni.

HAJDUSZOVÁT IS SZERETNE UTAZNI

Hajduszovát 4.100 lelket számlál, 20 kilométerre van Debrecenről a vasútállomástól 9 kilométerre. Eszenincs lehetősége arra, hogy az anya-beteg gyermekével be tudjon utazni a debreceni klinikára.

Az autóbussz talán? Arra nem lehet, földesen megtiltik utazást. De ha van is két-három hely, akkor sem lehet felvenni gyermekek anyját, kik az egyetlen szeretnénk beteg gyermekükkel menni, mert az ismerős orvosok helyek sokkal fontosabbak a kislányunk.

Igy történt szerdán reggel is. Szeretnénk mi szovátiak, hogy mi is utazhassunk egy külön járatral. Mi is élünk és dolgozunk s utaznunk kell. Ezért az illetékeseket az úton kérjük, hogy a hibákat tüntessék el, ha a népet akarják szolgálni, nem úgy, mint a multban, amikor csak a kiváltságosoknak részére volt autóbussz szovátok. Hajduszovát dolgozói.

MI VAN A HÁZHELYEK KIOSZTÁSÁVAL?

Több, mint egy és feleztendője annak, hogy a város munkásai, földmunkások, iparosok, közalkalmazottak, az életünk talán egyik legnagyobb vágyához értünk el, amikor az illetékes szerv kitervelte a házhelyek kiosztását. Abban a tudatban, hogy a dolgozó ember is hozzájut ahhoz a 200-300 négyzetméter területhez, mely boldoggá tette volna, igyekezett a műszaki költségeket befizetni, még abban az esetben is, ha az utolsó fillérjeit is adta oda. Ma, mikor a házhelyeknek csak egy kis része került kiosztásra, a többiekért a szakszervezetek házhelyet igényelt tagjai jogosan vonnak bennünket felelőségre, mint vezetőket, hogy mi van a házhely-nyel és mi van a befizetett pénzzel? E kérdésre elutasító válaszokat tudunk csak adni. Számítalan-szor megkérdeztem az illetékes hivatalban azt, hogy az ügy mikor nyer elintézését, hogy végre család- di otthon létesíthessen minden törekvő dolgozó. Eddig minden kérdésemre, mely a bajtársaim és munkatársaim kérdése, mindig előetolt, más-más kitűzött időf kaptam választ. Már elmúlt a várt 1947 október 1 is, — mert ez volt az utolsó dátum.

Mit válaszoljak bajtársaimnak? **G. Nagy Lajos,** a tüzoltók szakszervezete elnöke.

Asszonygondok

A szépség boszorkánykonyhája

A nő minden időben és korban ugyanaz. Szeret szép lenni, szeret tisztán, eszónosan megjelenni az emberek szeme előtt. Ösödök óta igyekeznek ezt a szépségápolást tökéletesíteni, különösen azok szorulnak rá, akik nem rendelkeznek hibátlan arcborral, örök-lés vagy hajlamosság révén túlszáraz vagy túlszíros, pattanásos az arcuk. Régen mindenféle kuzuzslással próbálták az ilyet kezelni, medveszőrrel, patkánytrágyával, meg egyéb elképzeltet-ten furcsa kenőcsökkel. A mai nőknek nem kell ilyen eszközök-höz folyamodniuk: Kosmetikai intézetek működnek, ahol szak-szerű bórápolással minden arra szoruló meg szabadítanak legkel-lemetlenebb gondjától, a csúnya arcborától.

Debrecenben hat kozmetikai intézet működik. Felkerestük a szakosztály elnökét, Soós Irén újtársnót, aki készségesen felvilá-gosított a kozmetikai intézetek működéséről.

Ma egészen más a kozme-tikai intézet jelentősége is, mint a multban volt — kezdi — mert a multban csak az „előkelő” osztályok kiváltsága volt, hogy koz-metikai intézetbe járjanak. Rend-szerint vén „úri dámák” voltak a vendégek, akik utasításainak alá kellett vetniük magukat, és mesterségnél igazi céljával ellen-tétben valóságos szépítő maszkot kellett az arcukra raknunk. Ne gondolja — teszi hozzá sietve —, hogy ezek a rettenetesen kifertett nők az utcán a mi kezünk alól kerülnek ki. Akár hiszi, akár nem, pácienseink ma a fiatal munkásnőkből és diáklányokból állanak, akik nem szépséget vá-

Asszonyörömök

sárolni jönnek, hanem úde, tiszta arcborrt, amit módunkban is áll megadni nekik. Ezek a szegény lányok a multban nem jutottak hozzá, hogy arcboruk hibáit szak-képzett kozmetikus kezére biz-zák, így nem is csodálatos, hogy nagyon sokan közülük elvesztet-ték arcboruk frissességét, fiatal-ságát. Szerencsétlenek olcsó gyári festéket tettek az arcukra, ami aztán különböző borbetegségeket idézett elő. Ilyen esetben csak a kozmetikus tud segíteni. Nekem legnagyobb örömet az ilyen fiatal lányok kiközéltése okoz. Boldog-ság nézni, amint sugárzó arccal köszönnek el. Ez ami többet ér a fizetésnél is. Olosón dolgozunk, s elvtársainknak, akik sajnos ma még nehéz helyzetben élnek, fél-áru kedvezményt adunk. Azt akarom, hogy a szegény munkás-osztály asszonyai és leányai is hozzájussanak kezeléssel vagy ta-nácsokkal ahhoz, hogy ép arc-boruk legyen, hiszen munkájuk közben az ő arcuk van éppen a legtöbb veszedelemnek és külső ártalomnak kitéve.

Megnézzük a kúra alatt lévő lányokat. Két 18 éves diáklány van éppen soron, az arcukat gö-zölök. Csak néhány szóval felel-nek, kezelés közben nem igen le-het beszélni. „Valóságos megújú-lás — mondja egyikük, egy komoly nyolcadikos. A másik bólint hozzá. — A lányok kigúnyoltak — folytatja —, hogy kozmetikus-hoz megyek, pedig nekik is örül-niük kellene, hogy mi, akik azelőtt senkik voltunk, ide is eljöh-etünk, hogy a nőiség egyik legfőbb kellékét, a tiszta, hibátlan arcborrt megszerezzük.

Pikler György OTI vezérigazgató nyilatkozott a debreceni pénztár ügyvezetője körüli kavarodásról

A „Néplap” munkatársa felkeres-te Pikler György elvtársat, az OTI vezérigazgatóját és kérdést intézett hozzá a „Tiszántúli Népszava”-ban megjelent közleményre nézve, amely-ben a Szociáldemokrata Párt fejei Krausz József elvtárs álláspontját kapcsolatban az ügyvezetői kérdést, — úgy állítja be a dolgot, mint-hogyha a debreceni OTI pénztár ügyvezetője a Szociáldemokrata Párt megbízottja lenne és miután a Szociáldemokrata Párthól kilépett, le kellene mondania az állását.

Pikler elvtárs a következőket mondotta: — Csodálkozással hallom, hogy ez a gondolat egyáltalán felmerülhetett. Az OTI nem a Kommunista Párt, sem a Szociáldemokrata Párté, hanem a munkásoké. Az OTI dolgozói nem egyes politikai pártok, hanem az Intézet alkalmaz-zottai és őket abban meggálalni nem lehet és nem szabad, hogy meg-győződésüket közvetve akár az egyik, akár a másik munkáspárt-hoz csatlakozzanak. Ha az ügyvezető, vagy az intézet bármely dolgozóját azért távolítanák el a helyéről, mert a mi pártunkhoz, a Magyar Kom-munista Párthoz csatlakozott, akkor visszatérnék a Horthy-féle rend-szerhez. Horthyék alatt meghéjyez-ték és megbüntették azokat, akikről kiderült, hogy kommunisták. Most nem. A Kommunista Párt legális párt, az ország legnagyobb párta és senkik sem lehet hátrányos hely-zésbe hozni azért, mert a Kom-munista Párthoz csatlakozott.

Amikor munkatársunk megemeli-tette, hogy testvérpártunk debreceni szervezete az erőszakos tagtöbortájt a „detektívprási” szokta emlegetni Pikler elvtárs a következőkben vála-szott: — Igérgetésekkel, fenyegetésekkel a Kommunista Párt nem kíván ta-gokból toborozni, viszont elvárja,

hogy a Szociáldemokrata Párt se törekedjen erőszakkal, vagy fenye-géssel odahatni, hogy a dolgozók a Szociáldemokrata Párthoz csatla-kozzanak, vagy erőszakkal azt érni el, hogy olyanok, akik már nem ki-vánnak a párt tagjai maradni, meg-győződésük ellenére szociáldemokra-ta párttagok maradjanak. A Szoci-áldemokrata Párt az OTI orvosok és tisztviselők egységével nyilatko-zatot íratott alá, melyben kijelentik, hogy állásukról lemondanak. Ezeket a nyilatkozatokat olyanokkal szem-ben kívánták felhasználni, akik hoz-zánk lépnek át.

Az intézetnek úgy kommunista, mint szociáldemokratapárti ve-zetői (előző Kőműves József elvtársai) tiltakoztak az ilyen erőszakos agitációs módszerek ellen.

és az intézet vezetősége korlevelet boosított ki az érdekeltekhez, amely-ben értesít mindenkit arról, hogy ezeket a nyilatkozatokat az OTI semmimé és érvénytelennek te-kinti.

Sajnálom, hogy hasonló esetet Debrecenben is előfordultak. Test-vérpártunk debreceni szervezete-nek magatartása ebben a kérdésben éle-sen ellentmond Kőműves szociál-demokratapárti elvtárs, az OTI el-nökének álláspontjának, aki a Szoci-áldemokrata Párt nevében (éppen így, mint mi a Kommunista Párt nevében) azt szögezte le, hogy a meg-félemlítés és a terror eszközeivel az OTI dolgozókat sem az egyik, sem másik fél nem fogja.

Gyári készítésű vízhatlan bundák készítése 1000 forintól. Javítások, átszabások legolcsóbban **Varga Kozma Béla** szűcsmester **ALFOLDI-PALOTA**

A kereskedelmi alkalmazottak előadásorozata

A Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezetének kultúrizzottága a Szabadművelődési Felügyelőséggel együttműködve értékes szakmabeli és kulturális előadásokat kezdett el a múlt hónapban. Az előadásorozatokban ismertetik egy európai nép népi irodalmát, zenéjét, művészetét és természet-tudományát, előrehaladását.

A múlt hónapban négy ízben, esetenként egy-egy kulturális és szakmabeli előadás keretében ismerlették a magyar kultúrát és természet-tudományt. Ebben a hónapban az orosz népre került sor. Október 7-én dr. Bihari József ismertette az orosz irodalmát. A legközelebbi előadás október 14-én lesz, ahol dr. Lukó Gábor az orosz népzeneről ad elő. Timmer Sándor pedig szakmabeli előadást tart. Az előadások minden héten kedden délután hat órakor vannak a Kereskedelmi Alkalmazottak Kossuth-utca 51. számú színházában.

Sportvezetőképző tanfolyam a debreceni tudományegyetemen

A demokrátiás magyar sport újjáépítése során a vallás- és közoktatásügyi miniszter az üzemi és vállalati sport élére általános tudású, jól képzett és az elhivatottság érzéséről áthatott sportvezetőket kíván állítani. A vonatkozó rendelkezések szerint az üzemi és vállalatiok vezetősége két éven belül csak állami érvényűvel rendelkező sportvezetőket alkalmazhat, akinek illetménye a mindenkor érvényes kollektív szerződésben nyer szabályozást.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter Debrecenben a tudományegyetemet kérte fel az ilyen irányú tanfolyam megrendezésére. A tanfolyam október 29-én kezdődik és előreláthatólag 1948 június közepén fejeződik be. Az előadások hetenként két alkalommal a délutáni órákban lesznek. Beiratkozás a hó 15-25 között hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken délelőtt 9-12 között, ezenkívül szerdán és pénteken d. u. 15-17 óra között a központi egyetem II. emelet 215-ös számú helyiségében. Az egyetemi hallgatóknak kívül a tanfolyam hallgatója lehet minden, lehetőleg négy középiskolai végzettséggel rendelkező, 18 életévét betöltött személy, aki erkölcsi és közrendészeti szempontból kifogás alá nem esik. Vendéghallgatók részvételi díja 50 forint; felét a jelentkezés alkalmával, felét pedig november 1-én kell befizetniük. A vizsga és oklevél kiállításának díja egységesen 50 forint lesz.

Jelentkezőket a jelentkezés sorrendjében a megszabott létszám betelétig veszünk fel. A tanfolyam vezetősége.

Irhabundát legolcsóbban BARKO-tól
PIAC-UTCA 79 sz.

Cséplőgépkazánt
25-30 lóerőset bérelnek 5-6 hónapra méltányos bér mellett. Érkezni lehet: Teleki-u. 57

HIREK

IDŐJÁRÁS: Gyenge szél, kevés felhő, száraz idő. Reggel sok helyen köd. A hőmérséklet alig változik.

Rendes heti rádióműsöket a keddi számunkhoz adjuk.

Az OTI debreceni kerületi pénztára a nagyobb üzemekből kijelölt ügyvezetői összekötők részére tanfolyamot rendez. A jelentkezési határidő az összekötők nevének feltüntetésével október 15-éig.

APRÓHÍRDETESEKET délután 6 óráig vesz fel a kiadóhivatal. (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.)

A Földműves Szövetkezet értesíti az érdekelteket, hogy csávázószer minden mennyiségben kapható a szövetkezetnél.

A szociáldemokrácia orvosság filmatinéja az Apollo filmszínházban vasárnap délelőtt fél tíz órai kezdettel lesz. Bemutatóra kerül három film. A szívről, a rádiumról és a Duna menti államok szocialista kongresszusáról. Az előadásra belépti díj nincs.

Veres Antai hajdúsámsóni lakost, volt esendőörömestert a debreceni népiügyszésg letartóztatja néppellenes bűncselekmények elkövetése miatt.

A zslivásárban ellopják Kallós Ferencné Varga-utcai lakos pénz-tárcáját 1200 forinttal, iratokkal és élelmiszerjegyekkel.

Az éjszakai órákban ellopják ifj. Czákó Mátyás Augusztus-utcai lakos riiumi lakos baromfi- és nyúlfarmját.

A Déri Múzeum helyreállítási munkálatainak folytatására a kultuszminisztérium októberre tízezer forintot szavazott meg.

Epekövekkel igyek rendszeresen Ferenc József keserűvizet. (x)

A Földműves Szövetkezet igazgatósága közli, hogy a Huszárlaktanyában megkezdődik a szelektározás. Akinek szelektározatni való terménye van, megkezdheti a jövő hétfőtől kezdve a beszállítást.

600 forintot lopott el Gozán Júlia hálmájvárosi lakos Szalai Gyuláné Csonka-utcai lakostól, aki meglette a feljelentést.

Felakasította magát a istállóban gyógyhatatlan betegsége miatt Ori János 46 éves Hajdúhadházi-Rákóczi-utca 25. szám alatti lakos.

A Debreceni Állami Gyermeklélekteni Áhomás nevelési szeminariuma előadásorozataiban október 13-án, hétfőn délután 5 órakor a Déri Múzeum dísztermében dr. Pap Zoltán egyetemi m. tanár tart előadást. Ideges zavarok az iskolás gyermek életében címmel.

Kakukfűtől visszatér a csapodár legény szerelme. Kuruzslásért feljelentették a rendőrségre Nagy Lajosné Miklós-utca 28. szám alatti lakost. Faluról jövő fiatal lányok tudatlanságát használja ki olyan módon, hogy egy pár tyúkjárt és pénzért olyan utasításokat adott, amik visszaszerzik a hűtlen legények szerelmét. Többek között olyan tanácsot adott, hogy a lány keverjen a legény ételébe bizonyos fűveket és porokat, ami majd egészen biztos hatású lesz. Azonban a csodaszerek nem érték el a kívánt hatást és mivel sok embernek ezáltal megromlott az egészségét, megindították ellene az eljárást.

A Nemzeti Bizottság politikai megbízhatóságot igazoló küldöttsége 13-án délután 2 órakor a városháza I. em. 34. számú szobájában ülést tart. Az érdekeltek megjelenése feltétlenül szükséges.

A Böszörményi-úti gyermekotthon javára rendezett templomi hangversenyt a Hanoár Hacioni közkirovatra október 22-én délután 4 órakor a hírközsg tanács-teremben megismétli. Közreműködnek: Halász József főkantor, Róna László tanító, Ehrenfeld Artur tanító, férfi kamarakórus és a gyermekotthon 30 tagú kórusa. (x)

Átírta a tüdejét a ceruza. A debreceni sebészeti klinikára be-szállították életveszélyes állapotban Zaviiji Pál 7 éves nyír-málydi lakost, aki iskolából hazamenet társával az utcán hancurozott. Közben beleesett egy úmenti mély árokba és a zsebében lévő ceruzája a mellébe fúródva, tüdején súlyos sebet ejtett.

A Földműves Szövetkezet felhívja mindazokat, akik a nagyalomzugi jelgőn jöszágotak legeltetők és a bért meg nem fizették ki, igyekezzenek tartozásukat a legrövidebb időn belül a Földműves Szövetkezet huszárlaktanyai helyiségében rendezni.

A városi fürdők nyitvatartása. Értéstitjük a fürdőző közönséget, hogy a fedettusoda használata mellett a napozási lehetőség is a közönség rendelkezésére áll a hidegvizes medence környékén. Nyitvatartási idő hétköznap 8 óratól este 6 óráig megszaktás nélkül. Vasár-és ünnepeapokon megszaktással, reggel 7 óratól 1 óráig, 2-6-ig. Továbbá értesítjük a szabadfürdőzést kedvelő közönséget, hogy a kassai városi fürdő — a jó idő tartalmáig — reggel 8 óratól délután 5 óráig megfelelő melegvízzel a fürdőző közönség rendelkezésére áll. Fürdővezetőség.

KALAPOT Arany Bika

FRANKTOL alatt

Református istentiszteletek. Nagytemplom 8 óra: dr. Kalnár L. 10 ó: Uray S.; Kistemplom 9 ó: Szemes L. fél 12 ó: dr. Révész L. 5 ó: Barabás M.; Kossuth-u. templom 10 ó: Dusiczka F. 4 ó: Papp Gábor; Mester-u. templom 9 ó: Papp G. 4 ó: Zergu G.; Iszapóly 10 ó: dr. Farkas P.; Árpádtéri templom 9 ó: dr. Hegyaljai K. G. 3 ó: Kürthy K.; Homokkerti templom 10 ó: Kovács J. 5 ó: Madarász J.; Szabadságtelapi templom 10 ó: Sipos K. 3 ó: Sipos K.; Csapókerti templom 10 ó: dr. Dancsházy S. 3 ó: Mikó M.; Nyulási áll. el. iskola 10 ó: dr. Kalmár L.; Kerektelepi templom 10 ó: Madarász J. 3 ó: dr. Ferenczy K.; Egyetemi tepmlom 11 ó: Papp Gábor, Klinikák; Konez és Török; Közkórház; Konez és Török; Augszanalórium negyed 10 ó: Konez J.; Tégelkerti áll. isk. 10 ó: Zsiroos J.; Szoboszlai-út 3 ó: Zsiroos J.; Szegegyház 4 ó: Evangéizáció; Rákostelapi gyűl. ház 9 ó: Kiss S.; Wollaffka-telepi olvasókör 3 ó: Kovács J.; Széchenyi-út 80. 3 ó: Uray S.; Tanyai istentiszteletek: Onosa-telep 3 ó: Szabó L.; Könötskerti: Szeremley B.; Pipóhegy 9. Állóhegy 11. Haláp 2 ó: Molnár Gy.; Pallag 9. Belontanva 11. Aapafa 3 ó: Szabó Endre; Ondód I. Vedresdülő 10 ó: Rápoly Á.; Nagyhegyes 10 ó: Kiss András; Kishegyesi úti szükség-lakás fél 3 ó: Evangéizáció; Macs 10. Kismaes 3 ó: Nagy Sándor; Szepes I. 9. Szepes II. 11 ó: Erdei K.; Ebes 11 ó: Sipos Imre; Ujléti isk. 3 ó: Ármós Zs.; Bánk 10 ó: pr. és úrvacsorát oszt: Pál A.; Diószegi-út 2 ó: pr. és úrvacsorát oszt: Pál A.

Közellátás

Szappanjegyszámolás. Felhívja a közellátási ügyosztály a fűszerki-kereskedők, illetve illatszerek, drog-isták és festékkereskedők ifgyelmét arra, hogy 13-án, hétfőn és 14-én, kedden, a szeptember havi szappan-fejadag jegyszelvényeivel elszámolás a közellátási ügyosztály hivatalos helyiségében. Fenti két napon kötelesek a kereskedők elszámolni, mert azon kereskedők, akik a közellátási ügyosztály rendelkezéseit nem tartják be, a közellátási cikkek szétosztásából ki lesznek rekesztve.

Az Iparos- és Kereskedőtanuló Otthon körül

Alulírottak, mint a Nemzeti Segély Kezelésében lévő Iparos- és Kereskedőtanuló Otthon vezetősége kijelentjük, hogy a "Tiszántúli Népszavá"-ban 1947 október 1-én megjelent cikkkel nem értünk egyet, illetve annak adatait nem mi szolgáltatuk. A cikkben feltüntetett "tűrhathatlen állapotok" és a MÁV teljes nemtörődömsége valót-lanság és a helyzettel legkevésbé sem ismerős ember tollából származik. A MÁV debreceni vezető-sége a rendelkezésre álló anyagi eszközökkel mindig szívesen segíti az otthonon nevelt tanulókat. Ezeknek létszáma jelenleg 24, az összes létszám 51.

A tanoncotthon bútorzata nemcsak 4 asztalból és 8 padból áll, hanem minden fiú számára van fekhely és szekrény is, melynek egyrészt a MÁV bocsájította rendelkezésükre.

A fennálló hiányosságokot a tanoncotthon vezetősége Debrecen társadalmára és a MÁV együttes erővel és nagy jóakarattal fog segíteni.

A Tanoncotthon Felügyelő Bizottsága.

Anyakönyvi hírek

Születések: Zelizi János gazd. Mária; Ványár Sándor MÁV álló-műfelügyelő; Ilona; Novák József fm.; Miklós; Salánki László cipész, Irbolya; Kovács Lajos férfitisz, Tihon.

Eljegyzések: Tóth Pál—Szabó Róza; Ilyés Sándor—Barna Erzsébet.

Házasságok: Polgári Bálint—Tóth Erzsébet; Szics Lajos—Vas Éva; Poszló Gyula—Papp Julia; Vass József—Léhoczky Mária; dr. Törő István—Babó Róza; Galyasi Gyula—Martinez Irén; Pénzes Bálint—Virágos Zsuzsánna; Kovács Gyula—Förös Margit; Csine Gyula—Fülöp Katalin; Kondor Géza—Gergely Julia; Aliczi János—Szilágyi Erzsébet; Budai Sándor—Kocska Rozália; Elek Mihály—Kelemen Mária; Debreceni András—Tóth Julia.

Házalások: Vig Sándor 4 hónapos. Boeska-tér 1.

Táncsütőfolyam kezdődik október 14-én dr. Konezné "Rimusz" tánciskolájában. Péterfia 30. (x)

Gisser fotó gyermekfelvételei örömet jelentenek. Piac-utca 43. Svetits-palota. (x)

Polniskairtást ciángázal. vagy iókélelesen szagtalan kontakt-eljárással újból vállal Boezko vegyésztermék. Rákóczi 25. (x)

Varrógépet becserejük, szakszerűven javítjuk. Rádió, kerékpárjavítás. Bőripari gépek, szabó és női gépek. Külföldi kerékpárok Horváth Tihamer műszerésznel. Hunyadi-utca 19. (x)

HARISNYA

kötött szvetterek, mackók, meleg gyermek, férfi fehér nemük nagy választékban
KÁLMÁN textilüzlet
Hangyaátjáró. Piac-u. 46

ŐSZI női divat pulóver különlegesség me-leg női fehérnemű, férfi ingek zoknik nagy választékban

Csekély kockázat Oriási lehetőség

Vegyén

osztálysorsjegyet

Elérhető legnagyobb nyeremény

500.000 Ft.

Sorsjegyárak:
Egész 32 Ft Fél 16 Ft Negyed 8 Ft
Nyolcad 4 Ft

Húzás: Október 16 és 20

Újjáépítési előadás a Dóczyban

Az újjáépítés munkájából a Dóczy-intézet általános és polgári iskola növendékei is kiakarják venni a részüket. Arra törekednek, hogy az intézet, melyben napjaink nagyreszt eltöltik, egészséges és tisztá legyen. A növendékek egy tantermet és a tornatermet kifestették és, hogy az így felmerült költségeket fedezni tudják, a Vörös Kereszt Egyesület kebelén belül egy egészségügyi előadást rendeznek.

Az előadás előkészítése, összeállítás és megrendezése a gyakorlati és tapasztalt Polgári Imréné tanárnőnek, az Ifjusági Vöröskereszt tanári elnökének az érdeme. Fáradságos és aldozatos munkájában Veres Lászlóné testnevelési tanárnő volt segítségére, aki az egyes tancsámok betanítását végezte. Az előadás 18-an délután 3 órai kezdettel került bemutatásra a nagyközönség számára a régi Dóczy tornateremben.

Csak indulnak a traktorok Dorogon

Az esőre már nincs mit várni, az idő egyre inkább sürget, meg kell kezdeni szántást! — így gondolkozik a hajdúsági parasztlak. Erre határozták magukat Hajdúdorogon is. A rendkívül száraz talajhoz elsősorban a traktorokat mozgósították s ekkor derült ki, hogy a 14 dorogi traktorból csak nyolc üzemképes.

Kiderült, hogy a nyolc traktort sem lehet munkába állítani: a gazdasági felügyelő és a cséplés alkalmával 40 filléres üzemanyagjegyek helyett 4 filléreseket adott ki s most kistütte, hogy addig nem fog tudni a szántáshoz üzemanyagot meg az üzemanyag árkülönbözetet — különként 36 fillért — a traktortulajdonosok be nem fizetik a felügyelősen.

A géptulajdonosoknak természetesen nem volt szót a dolog, de annál inkább a szegény dorogi parasztlaknak, ügizdának. A dorogi termelési bizottság kommunista alonke és Németh János elvtárs nem hagyta annyiban a dolgot; nagy ulánajárással ekerült kijárniok, hogy a termelési bizottság felcösségvállalása mellett kiadja a gazdasági felügyelősen az üzemanyagot a traktorosoknak s így szombaton reggel már indult is a dorogi határban a traktorszántás.

T. értesítém vevőimet, hogy hor-pincészetemet Hatvan-utca 32. sz. alól

Hatvan-utca 2 alá

helyeztem át. Nagy László bor-nagykereskedő.

Tóthfalussynál
Piac-utca 40
Hangya-bérház

Pártélet

A Magyar Kommunista Párt Nephivatala közli, hogy Vörös Hadsereg-ülta 28. szám alól a Vörös Hadsereg-ülta 58. szám alá költözött át. Felek fogadása mindennap délelőtt 8-11, délután 3-6 óráig. Az új távhírvonal hivatás: 173. Néaktív test csütörtökön délután 4 órakor a Piac-utca 28. szám alatt. Minden nőmegbízott és a választási munkában résztvevő elvtársak megjelölése kötelező. Kizárás. A Magyar Kommunista Párt debreceni szervezete Kenderesi Géza Bajcsy Zsilinszky-utcai lakost, kommunistaéhoz nem illő viselkedése miatt a pártból kizárta.

SAKSZERVEZETI HIREK

A Szakszervezeti Nébizottság hétfőn fél 6 órakor ülést tart. Cípő- és bakancsutalványát, aki még nem váltotta be, érvényesítés végett haladéktalanul mutassa be a szakmunkások bizottságának. Házfelügyelők szakszervezete tagjai fehérműveltségű végzettséggel jelentkezzenek a szakszervezeti befizető helyiségben. Orvosi szakszervezet felhívja tagjait figyelmébe, hogy pénztárkönyvet vezetessenek. A vas- és fém munkások összes fiatal tagjai, valamint azok a szakmunkások, akik a most induló szemináriumban részt akarnak venni, ma 9 órakor jelentkezzenek Arany János-utca 2. sz. alatt. Munkanélküli férfiak munkára jelentkezzenek a FEKOSZ gazdasági munkaközvetítő irodájában, Arany János-utca 2. sz. I. emelet. Homokterületen luskókiemelés hasogalás nélkül minden szombaton a helyszínen mázsánként 5 forintért átvéve 8 centiméternél vékonyabb gyökér a munkásoké. Munkahelyi munkások ma 10 órakor taggyűlést tartanak a szinpadlóteremben. Fekosz túljutkos szakosztály ma 8 órakor vezetőségi, 9 órakor taggyűlést tart. Fekosz kórházzomborlók szakosztályja ma 9 órakor gyűlést tart Arany János-utca 2. sz. Gépár-művezetők szakszervezete ma 10-kor taggyűlést tart. Fodrászok! Hétfőn este 6 órakor vezetőségi ülés. Záróelnevezés és bizalmi megválasztás kötelező. Kereskedelmi alkalmazottak szakszervezete október 16-án, csütörtökön 5 órakor taggyűlést tart. Tárgy: Kollektív szerződés ismeretése. Az erdőgazdálkodással foglalkozók szakszervezete október 16-án, csütörtökön 5 órakor taggyűlést tart. Tárgy: Kollektív szerződés ismeretése. A fák alatt lévő vékony rózsák 5 cm vastagságig teljes mértékben a vállalkozóké. A méteres fa a már megegyezett árban. A galy feles. A Harlstein-féle szőlőjuttatók vasárnap 2 órakor a szőlőtelepen jelenjenek meg. A debreceni traktorosok szakszervezete felhívja azokat a gazdákat, akik szántani akarnak, hogy traktorozásért vállalkozó és erről a célra traktorokéjük az igénylők rendelkezésére állanak.

Kereskedő hírek

Közművesek! Valamennyi adóközöségi tagunk hétfőn és kedden 4-6-ig rendezze adóját. Vásári kiskereskedők adóközségi tagjai adóikat 15-ig fizethetik a szakosztálynál. Virágkereskedők szakosztálya 15-án délután 5 órakor a Társulatnál ülést tart. A szivizkészítők szakosztálya hétfőn délután 5 órakor taggyűlést tart. Textilkereskedők adóközségi adóikat 14-ig rendezzék Alibán kartársánál. Fűszerkereskedők az adóközségi adóikat 14-én estig fizethetik a szakosztálynál (Nyomató-u. 9.). Majusi kereseti és jövedelmi adócsökkentés minden tag feltétlenül hozza magával. A kereskedelmi ügynökök szakosztálya vasárnap délelőtt 10 órakor taggyűlést tart. Tárgy: Iparrevízió. Tuzeló és építési anyagkereskedők adóközségi tagjai kötelezettségüknek 13-án és 14-én délelőtt 8-11 óráig a Társulat kistermében lévő pénztárnál szivekedjenek eleget tenni. A tüszkereskedők a kint tartó hatóságok árpagyongyának az utátfizetését, a nagykereskedőknek sürgősen eszközöljék. A műszaki gép, jármű, azemanyag, villamosági cikkek, rádió, kerékpár és frógép szakosztály kedden délután 5 órakor a Társulat irodái helyiségében ülést tart.

SPORT

Féldobben 2:1-re vezetett a Vasutas

DVSC-Elektromos 2:2 (2:1). Vezető: Lázár. Szerencsétlen mérkőzést vívott ismét a DVSC. A csapat kitűnő játékkal az első féldobben 2:1-es vezetéssel szert, amelyet csak nagy küzdelem árán hozott be a pályaválasztó egyesület. Szilágyi II. helyen Szabó I. játszott, míg a középső Teleki volt. Az első perctől kezdve a Vasutas vezetői kezében a mérkőzés irányítását, a 9. percben Kádas pompás labdájával Vihar elszalad és mintegy 8 méterről megszerezte a vezetést. A 10. percben az Elektromos kiegyenlített Mező révén, de a 42. percben Teleki labdájával Vihar ismét megugrik a védők közül és nehéz szögöl megszerezte a DVSC vezető gólját. Szünet után órási a Vasutas-nyomás. Szinte egykapura játszottak.

MÁV-KASE-Püspökladányi MÁV rangadó az I. osztályban

A karület I. osztályú bajnokság hatodik fordulójának kiemelkedő eseménye a ma délután a dohánygyári pályán lejátszásra kerülő MÁV-KASE-PMÁV találkozó. Mielőtt nevezhetjük rangadónak is, annak ellenére, hogy a PMÁV jelenleg csak a tabella közepén foglal helyet, de bizonyosra vehető, hogy a bajnokság befejezésekor az első között lesz. A két együttes találkozása nagy küzdelmet és valószínűleg kétféle debreceni győzelmet eredményez. A DMTE a jóképességű Nyírbátor fogadják. A munkáscsapat győzelme, ha esetleg nehéz körülmények között születik is meg, nem lehet vitás. A Dohánygyár Kisvárdára látogat el az ottani KISE elleni összecsapásra. Ha kapunk nem fog ki olyan rossz napot, mint a múlt héten, megelégedés is lehetséges. Fehérgyarmaton a baltányi együttes győzelme valószínű, míg Nagyállóban hazai győzelem várható Karcag ellen, habár a karcagi együttes a DVSC ellen megmutatta, hogy nem lehet eltemetni őket. Rangadószámba megy a BUSE-KMSE összecsapása is, ahol döntetlen körüli eredmény várható. A második osztályban is lesz néhány pompásnak ígérkező mérkőzés. A debreceni csoportban a D. Barátság-D. Törökvs, Harmónia-Hajdúnánási MADISZ és a Derecskei SE-Hajdúszoboszlói SE, a Hajdú csoportban elsősorban a DVSC II.-MÁV-KASE II., majd utána Tiszafüred-DEAC, Hajdúnánási TK-Balmazújváros és Hajdúböszörmény-Tiszafüred az érdekes mérkőzések. A püspökladányi csoportban messze kimagasló a jelenlegi első és második helyezettek a találkozása: a Berekbőszörmény-Kisújszállás rangadó. Jólhatnak a mai mérkőzésekre: I. o. KISE-Dohánygyár 3:1, BUSE-KMSE 2:2, Fehérgyarmat-Baltány 2:3, MÁV-KASE-PMÁV 4:2, DMTE-Nyírbátor 2:1, Nagyálló-Karcag 3:2, II. o. MEMOSZ-Hajdúszoboszlói 2:2, DMTE II.-Rendőrség 1:4, Hajdúszoboszlói Barátság-VAOSZ 2:3, D. Barátság-D. Törökvs 0:2, Dozsa MADISZ-Kaba 2:5, Derecske-Hajdúszoboszlói SE 5:1, Harmónia-Hajdúnánási MADISZ 2:1, Polgári-Postás II. 3:1, DVSC II.-MÁV-KASE 2:0, Hajdúnánási-Balmazújváros 4:1, Hajdúböszörmény-Tiszafüred 1:1, Búdszentmihály-Dohánygyár II. 3:2, Püspökladányi KISE-Karcagi MÁV II. 4:0, Törökvsenmiklós-BUSE II. 3:1, Karcagi Haladás-Ahádszalók 2:1, Sárréúdvári-Báránd 1:1, Berekbőszörmény-Kisújszállás 1:0, Kunhgyes-Kunmadaras 4:3.

Jóslataink a mai mérkőzésekre: I. o. KISE-Dohánygyár 3:1, BUSE-KMSE 2:2, Fehérgyarmat-Baltány 2:3, MÁV-KASE-PMÁV 4:2, DMTE-Nyírbátor 2:1, Nagyálló-Karcag 3:2, II. o. MEMOSZ-Hajdúszoboszlói 2:2, DMTE II.-Rendőrség 1:4, Hajdúszoboszlói Barátság-VAOSZ 2:3, D. Barátság-D. Törökvs 0:2, Dozsa MADISZ-Kaba 2:5, Derecske-Hajdúszoboszlói SE 5:1, Harmónia-Hajdúnánási MADISZ 2:1, Polgári-Postás II. 3:1, DVSC II.-MÁV-KASE 2:0, Hajdúnánási-Balmazújváros 4:1, Hajdúböszörmény-Tiszafüred 1:1, Búdszentmihály-Dohánygyár II. 3:2, Püspökladányi KISE-Karcagi MÁV II. 4:0, Törökvsenmiklós-BUSE II. 3:1, Karcagi Haladás-Ahádszalók 2:1, Sárréúdvári-Báránd 1:1, Berekbőszörmény-Kisújszállás 1:0, Kunhgyes-Kunmadaras 4:3.

DVSC pályra 8 óra, DVSC

ROMÁNIA-MAGYARORSZÁG

válogatott labdarúgó mérkőzés ma délután Bukarestben. Az eddigi találkozások során Magyarország válogatottja háromszor győzött és egy ízben döntetlenül végzett, a román nemzeti válogatott. A mai találkozó, mely egyben a Balkán Kupa sorsát is eldönti, hatalmas küzdelem várható: kisgölgáryú magyar győzelemmel. Ma lépnek színpadra a DVSC-örökösök az ez évi görög-román magyar bajnokságért folytatott küzdelemben. Ma folytatódik a DEAC sporttelepén az egyesületi ügyességi bajnokságok. A versenyen Debrecen általán kívül a szolnoki és a nyíregyházi versenyzőket találjuk a rajtnál. Komplet csapatával áll ki a MÁV-KASE a PMÁV elleni rangadóra. A Magyarországi Románia B válogatott mérkőzése ma délután játszódik az Újlói-úton. Jólhatunk a mérkőzésre 5:2 arányú magyar győzelem. Az ifjúsági bajnokság második fordulójára szintén ma kerül sor. A DVSC Karcaga látogat, ahol 6:1 arányú győzelmet arat, míg a MÁV-KASE-Postás mérkőzésre jóslatunk 3:2 arányú Postás győzelem.

Ejeli ügyefétes szolgálatot teljesítő győgyesztárak:

Oktober 11 október 17-ig: „Kosuth”, Vörös Hadsereg-ülta 26. sz. „Szénháromság”, Szabó Kálmán-u. 24. szám.

Iparos hírek

A Debrecen és Vidéke iparistület elnöki tanácsa kedden 5 órakor, az előjárásig pedig pénteken 5 órakor ülést tart. A kőfaragómester, kőfaragó iparos, a műtő és betonkészítő iparosok hétfőn 5 órakor az iparkamara 15. termében megbeszélést tartanak. A szakosztályi elnökök, akiknek gyantára van szükségük, a testület hivatalában sürgősen jelentek be. A kalapos szakosztály hétfőn 4 órakor ülést tart. A hentes-mészáros szakosztály vágai utalvány felosztó bizottsága hétfőn 3 órakor ülést tart, 6 órakor pedig szakosztályi ülést. A férfiszabó szakosztály kedden 5 órakor ülést tart forgalmiadó ügyben. Az építőmesteri, kőfaragó, kályhás szakosztály kedden 5 órakor ülést tart. A lakatos szakosztály szerdán 5 órakor ülést tart forgalmiadó ügyben. A kovács szakosztály szombaton 3-kor ülést tart. Az iparistület tagjai ma 9 órakor az Arany Bihaban tartandó Ipek ülésen megjelenni sziveskedjenek. A kulturális szakosztály könyvtára könyvadáományokat kér, 5 órakor ülést tart. Tárgy: talpálai utalványok kiosztása. A 15-én megnyitló 60 órás mestervizsgára előkészítő ipari közgazdáltsági és gazdasági ismereti tanfolyamra és 120 órási cipész, illetőleg férfi szabóipari szakrajz-tanfolyamokra még 6-6 jelentkezőt felvesz a tanfolyamok vezetője. Jelenkezni lehet a városi piariskolák igazgatói hivatalában (Burgundia-u. 1. sz.).

APRÓHIRDETÉSEK

Párttagoknak és havi előfizetőknek 50 százalékos kedvezmény.

100 éve BUTOR 1 csak BENEDEK-10 részletre is. Piac-u. 71. udvarban. DUDAS JÓSEF ingatlanirodájában. Kossuth-uta 49. szám alatt nagyon sok ingatlan van eladásra megvásárolható. Új a belvárosban, mint a tulajdonosé, azonnal beköltözhető kisebb-nagyobb komfort. Csodálatos házak Belvárosban, cselekedjék, azonnal, gyümölcsözők, szántóföldek nagy választékban. Sürgősen keressék eladó ingatlanokat közepes és vélem részére. Huszves egykorlatommal nagy ismeret-ségem van vevők és eladók körében, gyorsan, eredményesen követhet.

HAZASSÁG. Hatvankorúli öz. vasutasné férjhezmenne vagy házvételre elmenne idősebb jobb férjhez. Hajdú bősörmény, Dorog-u. 30.

ALLAS. Szoptatós dadának vagy bentlakó mindenesnek elmennek Csere Lászlóné Derecske. 65 éves cipész elmenne munkára cidekre is Cím kiadóban. 44. Fényképész segédnőt elősöréndü munkasort AMAN felvesz Berekzi műterem. 45. Jömegjelenésű néket és férfiakat akvizitóri munkára magas jutálékkal, cselekedjék, közlésben tanyás és tananyagok földek, Patákné, Ait-u. 26. 52.

LAKAS. Butorozott szoba kiadó cím a kiadóban. 48. VETEL. Előeszerelém szoba, könyvtárszobát, belvárosi két szobát, átcserelőt díjazom. Oláh Károly-uta 61. 56. Jókaban lévő Wertheimkassát keresek megvételre. Grünbaum, Piac-u. 19. 40. Hőrsőgbört, nyulat, gyantát és mindentelnyersbört magas áron vásárol! Róthek Bernát. Hatvan-uta 27. 41. INCATLAN. Telket adok Ifj. Baditz Zsigmond, Miskolc, Tass-uta 15. 457.

MOSZTAPPAN gondja megzúrnák, ha értékre alkalmatlan zsaradékat, olaját, elhullott akatjat Adorján László szappanüzemben feldolgoztatta Debrecen, 2-es honvéd huszárrezerv-uta (Külcsövásárter) 54. szám. Szazlagfűrés 3,5 HP villanymotor eladó, Berekódi Gyádnagy 6. 63. Egy asztaltűzhely részleteszettel eladó. Olajúto 26. 55. Eladó asztaltűzhely, vaskályha, kettős éke, rosta, konkóyozó nagy vasketrec, különféle butorok. Dismópereszólo kolozsvár, Arany János 3. 57. EGYES. 4x4-es cserépes deshaszin eladó Nagyzezalonta-uta 13. alatt. 47. Wertheimkassát összetörtes, megvételre vagy megveszek. Pogarai József, Kátosmester, Honvéd 35. 65. Ötös tűzhelyek, uthazak zomancédegyűlt, tűrűzek. Kovács vasüzletében, Toth Árpád-uta. 65. Retorta faszén, méz és építkezési anyagok legolcsóbban. Jókai-uta 52. 60. Nagy tanterem fűtésére alkalmas jó állapotban lévő vaskályhát keresünk sürgősen megvételre. Cím: „Kifogástalan” jelgéré a kiadóba kérem vagy 721 telefonon. 67. Egy új Singer varrógép eladó délutáni órákban megtekinthető, Cím a kiadóban. 47. Műhelynek megfelelő helyiséget keresek a belvárosban. Cím a kiadóban. 36. Ha jól akarja magat: bejött jöjjön el a „Büfé” lejött cserébe” záróra hajnal két óra öz. Herma Mórné Debrecen, Szepességi-uta 39. 342. Retorta faszén, méz és építkezési anyagok legolcsóbban kapható. Jókai-u. 32. 57. Rokamie, hotel, heuser és matrac allandoan kapható, kárpitosmunkát vállalok. Kályn-ter 12. — Karacsony kápitoc. 42. Töltet veszek és eladok kilónként is. Pest-uta 1. Hatvan-uta sarak, Szatmári. 6. Retorta faszén, gipsz, cement, méz, tűzifa, budaföld legolcsóbban Grünfeldnél Hatvan-u. 21. 443.

Gazdasági gépek: eszközök, járművek vétel, eladás csere legegényesebben eszközölhető Nagy Jánosnál. Akar otthon építkezni? — Vasároljon eladószálya! nagygyereket, darabos és ottott, meszet, cementet és minimelelt építkezési anyagokat KAT-101, Szoboszlai-ut 1. Telefon 6-14. 400. Fűttem a napi legmagasabb árakat, korvencet, vasárt, antotivacert, vörösvacert, bronzet, cement, stb. temekért. Simonffy-u. 57. 59. Kerekparkoló, beelő gumit 26-os és 28-as transport kapható, Horváth Ferenc, Domb 20. 64. Tűzoltó tárgyként beszállított 1 drb barna női pénztárcát, 1 drb magyarfajta ökröt, 1 drb szemlyeszínű pilogozott tehenet, 1 drb literes két lábat, 1 drb kegyerezesszakt, 1 drb evokanalat, 1 pár fekete női kesztyűt, 1 drb cipzafas pénzárát benne lévő pénzérkekkel, igazolt tulajdonos, sat a rendőrségen I. emelet, 59. sz. szobában jelentkezzenek.

Mielőtt bármilyen ingóságot venne vagy eladna, szívesen érdeklődjék keresse fel az ingóságértékesítőt. Előnyös kiszolgálás. Csapó u. 35. Ipariskola épület. 6. Budaát, irhakabátot készítek legújabb divat szerint alakít Katona Vilmos szűtemester. Simonffy 2. 419. Favorit előnyömből DMC fonalak, ipari cernák legnagyobb és asztékban. Csapó-u. 24. 3. Szappannak való zsaradékat vagy olaját szappanra adozoz Szabó László szappanmester, Vereg-uta 12. Csapó-kanyar. 650. Faszén, darabos és ottott méz, cement, cserép beszerelhető Bartha faterelen. Ispatóly 3-b. Telefon 261. 549. Feltalós szerkesztő és kiadó: KALO ISTVAN Szerkesztőség: Debrecen, Vörös Hadsereg-ülta 38. II. e. Telefon 534. Kiadóhivatal: Debrecen, Bajcsy-uta 16. Telefon: 205. Nyomatott a Szabadság nyomda környergőgépén. Feltalós szerkesztő: E. P. H. H. H.

Ma: IV. ÉVFOLYAM SZOL... Vasárnap grádba a döttség, a kulturális kapcsolattat a ma és kulturális céljait nyés Laj és tagjai pad, Molr és Peter. A magyrlónométa érkezett a lyandvart jogszálya pályaudra jogszálya delj h n a jogszálya váhbá N. elnök vez. tagjai vár küldöttes. A vonatábornagy s üdvözö nisztereln. eljásztolta. Hinnuszt elnök c. amelyel Dinnyés a jug Tito tábo nak a m s a jug ket. VEP dig a di utam Di elnök m. SZO — A gyarorsz — mond telve bo szomszéd szávia bége, a a német vid idor les alap annak, h csak egy segítésb mokráció és dolgo lyet csak a nemze A ma szeretes ritkas abbó az ország mélytess